NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLA MENGOZZI
prednesené 15. septembra 2009 [1]

I — Úvod

1. Internationaler Hilfsfonds eV, ktorý je mimovládnou organizáciou venujúcou sa humanitárnej pomoci, svojím odvolaním v podstate navrhuje, aby Súdny dvor zrušil jednak rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 5. júna 2008 [2] (ďalej len „napadnutý rozsudok"), ktorým Súd prvého stupňa zamietol ako neprípustnú žalobu podanú odvolateľom proti údajnému rozhodnutiu obsiahnutému v liste Komisie zo 14. februára 2005, ktorým mu bol zamietnutý prístup k niektorým dokumentom, a jednak toto rozhodnutie a aby rozhodol s konečnou platnosťou v spore vo veci samej.

II — Právny rámec

A — *Právna úprava Spoločenstva týkajúca sa prístupu k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady Európskej únie a Komisie Európskych spoločenstiev*

2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie [3] definuje pravidlá, podmienky a obmedzenia práva na prístup k dokumentom týchto inštitúcií, uvedeného v článku 255 ES. Toto nariadenie sa uplatňuje od 3. decembra 2001.

3. Podľa článku 4 ods. 3 tretieho pododseku nariadenia č. 1049/2001 prístup k dokumentu obsahujúcemu stanoviská pre vnútornú

1 — Jazyk prednesu: francúzština.
2 — Internationaler Hilfsfonds/Komisia, T-141/05.
3 — Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331.

potrebu, ktoré sú súčasťou rokovaní a predbežných porád v dotknutom orgáne, bude odmietnutý aj po prijatí rozhodnutia, ak by zverejnenie dokumentu mohlo vážne narušiť rozhodovací proces orgánu, pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.

4. Podľa článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001 žiadosti o prístup k dokumentu sa podávajú akoukoľvek písomnou formou vrátane elektronickej formy bez toho, aby žiadateľ bol povinný odôvodniť svoju žiadosť.

5. V tejto súvislosti nariadenie č. 1049/2001 rozlišuje postup pri vybavovaní prvej žiadosti a postup pri vybavovaní opakovanej žiadosti.

6. Pokiaľ ide o postup pri vybavovaní prvej žiadosti, článok 7 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje:

„1. Žiadosť o prístup k dokumentu sa bezodkladne spracuje. Potvrdenie o jej prijatí sa pošle žiadateľovi. Do 15 pracovných dní od zaevidovania žiadosti orgán buď povolí prístup k požadovanému dokumentu a v danej lehote zabezpečí prístup v súlade s článkom 10, alebo písomne oznámi dôvody úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti a informuje žiadateľa o jeho práve podať opakovanú žiadosť v súlade s odsekom 2 tohto článku.

2. V prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia môže žiadateľ do 15 pracovných dní od obdržania odpovede od orgánu podať opakovanú žiadosť s požiadavkou, aby orgán prehodnotil svoje stanovisko.“

7. Pokiaľ ide o postup pri vybavovaní opakovanej žiadosti, článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje:

„Opakovaná žiadosť sa bezodkladne spracuje. Do 15 pracovných dní od zaevidovania takejto žiadosti orgán buď povolí prístup k požadovanému dokumentu a v danej lehote poskytne prístup v súlade s článkom 10, alebo písomne oznámi dôvody úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti. V prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti orgán informuje žiadateľa o opravných prostriedkoch,

ktoré má k dispozícii, a to začatie súdneho konania proti orgánu a/alebo sťažnosť ombudsmanovi v súlade s podmienkami stanovenými v príslušných článkoch 230 a 195 Zmluvy o ES.“

8. Okrem toho podľa článku 2 prvého a druhého pododseku prílohy rozhodnutia Komisie 2001/937/ES, ESUO, Euratom z 5. decembra 2001, ktorým sa mení Rokovací poriadok Komisie, [4] všetky žiadosti o prístup k dokumentu sa zasielajú poštou, faxom alebo elektronickou poštou na Generálny sekretariát Komisie, príslušné generálne riaditeľstvo alebo útvar. Adresy, na ktoré majú byť žiadosti zasielané, sa zverejnia v praktickom sprievodcovi uvedenom v článku 8 týchto pravidiel. Komisia odpovedá na žiadosti o pôvodný a potvrdzujúci prístup v lehote pätnástich pracovných dní odo dňa registrácie žiadosti. V prípade zložitých alebo obsiahlych žiadostí môže byť táto lehota predĺžená o pätnásť pracovných dní. Každé predĺženie lehoty musí byť odôvodnené a vopred oznámené žiadateľovi.

9. Pokiaľ ide o postup pri vybavovaní prvej žiadosti, článok 3 prílohy rozhodnutia 2001/937 stanovuje, že žiadateľa informuje o vybavení jeho žiadosti buď generálny riaditeľ alebo vedúci príslušného útvaru, alebo riaditeľ určený na tento účel na generálnom sekretariáte alebo úradník, ktorý bol na tento účel určený. Toto ustanovenie uvádza, že každá odpoveď, aj keď len čiastočne nepriaznivá, informuje žiadateľa o práve podať v lehote pätnástich pracovných dní potvrdzujúcu žiadosť na Generálny sekretariát Komisie.

10. Pokiaľ ide o postup pri vybavovaní opakovanej žiadosti, článok 4 prílohy rozhodnutia 2001/937 stanovuje, že právomoc rozhodovať o potvrdzujúcich žiadostiach je prenesená na generálneho tajomníka, ktorému pri príprave rozhodnutia pomáha generálne riaditeľstvo alebo príslušný útvar. Tento článok stanovuje, že rozhodnutie je generálnym riaditeľstvom prijaté po súhlase právnej služby. Rozhodnutie sa oznamuje žiadateľovi písomne, prípadne elektronickými prostriedkami, a informuje ho o jeho práve podať opravný prostriedok na Súde prvého stupňa alebo podať sťažnosť na Úrade európskeho ombudsmana.

B — *Právna úprava Spoločenstva týkajúca sa sťažností pred európskym ombudsmanom*

11. Článok 195 ods. 1 druhý pododsek ES stanovuje:

„V súlade so svojimi povinnosťami sa ombudsman najprv presvedčí o opodstatnenosti šetrenia, ktoré začne z vlastného

4 — Ú. v. ES L 345, s. 94.; Mim. vyd. 01/003, s. 408.

podnetu alebo na základe sťažnosti predloženej priamo jemu alebo prostredníctvom člena Európskeho parlamentu, okrem prípadu, keď uvádzané skutočnosti sú alebo boli predmetom súdneho konania. Ak ombudsman zistí prípad nesprávneho úradného postupu, postúpi záležitosť príslušnému orgánu, ktorý ho o svojom stanovisku vyrozumie v lehote troch mesiacov. Ombudsman potom odovzdá správu Európskemu parlamentu a príslušnému orgánu. O výsledku takého šetrenia musí byť osoba, ktorá podala sťažnosť, vyrozumená.“

12. Podľa článku 2 ods. 6 rozhodnutia Európskeho parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom z 9. marca 1994 o úprave a všeobecných podmienkach upravujúcich výkon funkcie ombudsmana, [5] zmeneného a doplneného rozhodnutím Európskeho parlamentu 2002/262/ESUO, ES, Euratom zo 14. marca 2002 [6] (ďalej len „rozhodnutie 94/262“), sťažnosti podané ombudsmanovi nemajú vplyv na lehoty platné pre podanie odvolania v správnych alebo súdnych konaniach. Podľa ustanovení odseku 7 toho istého článku, ak ombudsman z dôvodu prebiehajúceho alebo ukončeného súdneho konania týkajúceho sa tej istej veci musí vyhlásiť sťažnosť za neprípustnú alebo ukončiť jej preskúmanie, výsledky šetrenia, ktoré vykonal v tejto veci, sa založia bez ďalšieho konania.

5 — Ú. v. ES L 113, s. 15; Mim. vyd. 01/001, s. 283.
6 — Ú. v. ES L 92, s. 13; Mim. vyd. 01/004, s. 38.

13. Článok 6 rozhodnutia európskeho ombudsmana z 8. júla 2002, ktorým sa prijímajú vykonávacie ustanovenia, zmenený a doplnený 5. apríla 2004, s názvom „Zmier“ stanovuje:

„6.1. Ak ombudsman zistí, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, v rámci možností spolupracuje s dotknutým orgánom s cieľom nájsť priateľské riešenie, ktorým by sa odstránil nesprávny úradný postup a žiadosť vybavila k spokojnosti sťažovateľa.

6.2. Ak ombudsman považuje spoluprácu za úspešnú, uzavrie prípad odôvodneným rozhodnutím. O svojom rozhodnutí informuje sťažovateľa a dotknutý orgán.

6.3. Ak ombudsman usúdi, že priateľské riešenie nie je možné alebo že snaha o jeho dosiahnutie nebola úspešná, uzavrie prípad odôvodneným rozhodnutím, ktoré môže obsahovať kritickú poznámku, alebo vypracuje správu s návrhom odporúčaní.“

14. Článok 8 rozhodnutia európskeho ombudsmana z 8. júla 2002, zmenený a doplnený 5. apríla 2004, s názvom „Správy a odporúčania“ stanovuje:

„8.1. Ombudsman vypracuje správu s návrhom odporúčaní pre dotknutý orgán, ak usúdi, že:

a) je možné, aby dotknutý orgán odstránil prípad nesprávneho úradného postupu, alebo

b) prípad nesprávneho úradného postupu má všeobecný dosah.

8.2. Ombudsman zašle kópiu svojej správy a návrhov odporúčaní dotknutému orgánu a sťažovateľovi.

8.3. Dotknutý orgán zašle ombudsmanovi v lehote troch mesiacov podrobné stanovisko. Obsahom podrobného stanoviska môže byť prijatie ombudsmanovho rozhodnutia a podrobný opis opatrení, ktoré boli prijaté na vykonanie návrhov odporúčaní.

8.4. Ak ombudsman nepokladá podrobné stanovisko za dostatočné, môže pre Európsky parlament vypracovať osobitnú správu o prípade nesprávneho úradného postupu. Súčasťou správy môžu byť odporúčania. Ombudsman zašle kópiu správy dotknutému orgánu a sťažovateľovi.“

III — Okolnosti predchádzajúce sporu, návrhy účastníkov konania a konanie pred Súdnym dvorom

15. Odvolateľ podpísal v roku 1998 s Komisiou zmluvu LIEN 97-2011 na účely spolufinancovania programu lekárskej pomoci, ktorú organizoval v Kazachstane.

16. Po jednostrannom ukončení zmluvy LIEN 97-2011 Komisiou a po jej žiadosti o vrátenie zaplatených súm, proti ktorým predložil odvolateľ 7. marca 2002 sťažnosť na Úrade európskeho ombudsmana, požiadal odvolateľ 9. marca 2002 Komisiu o prístup k dokumentom týkajúcim sa tejto zmluvy.

17. Komisia poslala 8. júla 2002 odvolateľovi zoznam dokumentov obsiahnutých v štyroch spisoch. Na základe ustanovení článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1049/2001 Komisia zamietla požiadavku odvolateľa o prístup k niektorým dokumentom z prvých troch spisov a k všetkým dokumentom obsiahnutým vo štvrtom spise.

18. Listom z 11. júla 2002 požiadal odvolateľ predsedu Komisie o úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011.

19. Komisia poslala 26. júla 2002 odvolateľovi odpoveď na jeho list z 8. júla 2002.

20. Odvolateľ nazrel 26. augusta 2002 do spisov, ku ktorým mu Komisia dala prístup.

21. V marci 2003 ombudsman uzavrel sťažnosť odvolateľa predloženú 7. marca 2002, týkajúcu sa jednostranného ukončenia tejto zmluvy Komisiou a jej žiadosti o vrátenie zaplatených súm. Dospel najmä k záveru, že sa ukázalo, že spor medzi Komisiou a odvolateľom mohol byť vyriešený zmierom.

22. Na začiatku októbra 2003 však Komisia a odvolateľ zistili, že neboli schopní dospieť k takémuto zmieru.

23. Odvolateľ podal 6. októbra 2003 ombudsmanovi sťažnosť svedčiacu o odmietnutí Komisie udeliť mu úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011.

24. Ombudsman poslal 15. júla 2004 Komisii návrh odporúčania, v ktorom uviedol, že Komisia nesprávne posúdila žiadosť o úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011 predloženej odvolateľom a vyzval ju, aby pristúpila k novému preskúmaniu tejto žiadosti. Okrem toho odporučil Komisii, aby umožnila prístup k týmto dokumentom, ibaže by nepreukázala, že prístup k týmto dokumentom zodpovedal jednej z výnimiek stanovených nariadením č. 1049/2001.

25. Komisia poslala 12. októbra 2004 ombudsmanovi podrobné stanovisko, v ktorom ho informovala, že prijala jeho

návrh odporúčania a pristúpila k novému preskúmaniu žiadosti o prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011 predloženej odvolateľom. Napriek tomuto novému preskúmaniu však trvala na odmietnutí prístupu odvolateľa k dokumentom, ku ktorým už predtým odmietla prístup, s výnimkou piatich z nich, ktoré boli v kópii priložené k stanovisku.

26. Ombudsman prijal 14. decembra 2004 konečné rozhodnutie týkajúce sa sťažnosti odvolateľa predloženej 6. októbra 2003. V závere urobil kritickú poznámku, pokiaľ ide o správnu prax Komisie v prejednávanom prípade. V tejto súvislosti konštatoval, že skutočnosť, že Komisia neposkytla pádne dôvody, ktoré by mohli odôvodniť jej odmietnutie prístupu odvolateľa k viacerým dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011, je prípadom nesprávneho úradného postupu. No keďže sa ombudsman domnieval, že Európsky parlament nemôže prijať opatrenia, ktoré by mohli podporiť stanovisko odvolateľa a jeho stanovisko, neposúdil ako dôležité poslať zvláštnu správu Parlamentu a rozhodol konanie o sťažnosti odvolateľa ukončiť.

27. Odvolateľ poslal 22. decembra 2004 Komisii žiadosť o úplný prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011, pričom sa opieral o závery ombudsmana v jeho rozhodnutí zo 14. decembra 2004.

28. Riaditeľ Riaditeľstva pre podporu operácií na Úrade pre spoluprácu EuropeAid poslal 14. februára 2005 ako odpoveď na túto žiadosť advokátovi odvolateľa list, v ktorom uviedol, že Komisia po prijatí stanoviska voči rozhodnutiu ombudsmana zo 14. decembra 2004 neuvažovala poskytnúť prístup k dokumentom, ktoré spadali do režimu výnimiek stanovených nariadením č. 1049/2001, okrem dokumentov, ktoré boli sprístupnené 26. augusta 2002, ako aj piatich dokumentov, ktoré boli prílohou podrobného stanoviska z 12. októbra 2004 a ktorých obsah bol zaslaný odvolateľovi.

29. Návrhom doručeným 11. apríla 2005 podal odvolateľ na Súde prvého stupňa žalobu, ktorou požadoval zrušenie údajného rozhodnutia obsiahnutého v liste zo 14. februára 2005.

30. V napadnutom rozsudku sa Súd prvého stupňa domnieval, že list zo 14. februára 2005 bol predovšetkým aktom len potvrdzujúcim rozhodnutie z 26. júla 2002, ktorý sa vo vzťahu k odvolateľovi stal právoplatným, a preto žaloba proti tomuto aktu musí byť vyhlásená za neprípustnú. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa najmä zamietol požiadavku odvolateľa, podľa ktorej závery ombudsmana v jeho rozhodnutí zo 14. decembra 2004, ako aj úvahy a výsledky šetrenia, ktoré uskutočnil pri posudzovaní sťažnosti odvolateľa, boli novými

skutočnosťami, ktoré umožňujú nové plynutie lehôt žaloby. Taktiež rozhodol, že údajnému rozhodnutiu obsiahnutému v liste zo 14. februára 2005 nepredchádzalo nové preskúmanie situácie odvolateľa.

31. Súd prvého stupňa kvôli úplnosti rozhodol, že za predpokladu, že list zo 14. februára 2005 nie je aktom len potvrdzujúcim rozhodnutie z 26. júla 2002, je žaloba podaná odvolateľom proti tomuto aktu predčasná, keďže je iba odpoveďou na prvú žiadosť v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, po ktorej odvolateľ musí podať opakovanú žiadosť v zmysle článku 7 ods. 2 tohto nariadenia.

32. Súd prvého stupňa odmietol žalobu ako neprípustnú a zaviazal odvolateľa znášať svoje vlastné trovy konania.

33. Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 7. augusta 2008 podal odvolateľ proti napadnutému rozsudku odvolanie. V prvom rade navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok, zrušil rozhodnutie obsiahnuté v liste zo 14. februára 2005 a rozhodol s konečnou platnosťou v spore, ako aj aby zaviazal Komisiu na náhradu všetkých trov konania. Subsidiárne odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor vrátil vec Súdu prvého stupňa.

34. Komisia vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhuje, aby Súdny dvor odvolanie zamietol čiastočne ako neprípustné a čiastočne ako nedôvodné a zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.

35. Súdny dvor vypočul odvolateľa a Komisiu na pojednávaní, ktoré sa konalo 30. júna 2009. Na účely pojednávania boli účastníci konania vyzvaní, aby sa sústredili najmä na dôsledky chýbajúceho poučenia o opravných prostriedkoch podľa článku 8 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001 v rozhodnutí zamietajúcom žiadosť o prístup k dokumentom, predovšetkým na otázku, či lehoty na podanie žaloby začínajú plynúť proti tomuto rozhodnutiu, ako aj na uplatnenie, v rámci nariadenia č. 1049/2001, judikatúry týkajúcej sa neprípustnosti žaloby o neplatnosť podanej proti aktu len potvrdzujúcemu predchádzajúce rozhodnutie, ktoré nebolo napadnuté v riadnej lehote.

IV — Právne posúdenie

A — *Úvodné úvahy*

36. Na podporu svojho návrhu na zrušenie napadnutého rozsudku odvolateľ uvádza tri odvolacie dôvody založené na nesprávnom

právnom posúdení listu z 26. júla 2002 ako listu obsahujúceho rozhodnutie, proti ktorému je možné podať žalobu, na nesprávnom právnom posúdení listu zo 14. februára 2005 ako len potvrdzujúceho aktu a na nesprávnom výklade článku 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001.

37. Treba zdôrazniť, že prvé dva dôvody uvedené odvolateľom smerujú proti hlavnému posúdeniu uskutočnenému Súdom prvého stupňa, podľa ktorého akt napadnutý v prvostupňovom konaní bol aktom len potvrdzujúcim rozhodnutie obsiahnuté v liste z 26. júla 2002.

38. Naopak, tretí dôvod, ktorý sa týka posúdenia vedeného Súdom prvého stupňa „len kvôli úplnosti“, konštatuje predčasnú povahu žaloby a to, že je založená na diametrálne odlišnom predpoklade ako záver jeho hlavnej analýzy, teda že akt napadnutý na prvom stupni nebol len potvrdzujúcim aktom.

39. Druhá časť odôvodnenia Súdu prvého stupňa bola viac než kvôli úplnosti zreteľne vedená alternatívne za predpokladu, že by napadnutý akt, ako tvrdí odvolateľ, nemohol byť považovaný len za potvrdzujúci akt.

40. Aj keď využitie tejto súdnej techniky sa nezaobíde úplne bez kritiky, najmä v tom, že necháva viditeľnú určitú pochybnosť sudcu vo veci samej, pokiaľ ide o správne právne posúdenie aktu Spoločenstva, nemôže samo osebe predstavovať dostatočný dôvod, ktorý by spôsobil neplatnosť napadnutého rozsudku, najmä ak druhá časť odôvodnenia Súdu prvého stupňa, ako je to v prejednávanom prípade, priamo odpovedá na tvrdenie, ktoré odvolateľ uviedol na podporu prípustnosti jeho žaloby v prvostupňovom konaní.

41. Pokiaľ ide o toto konanie, treba poznamenať, ako Komisia správne uviedla vo vyjadrení k odvolaniu, že aj za predpokladu, že by hlavné posúdenie uskutočnené Súdom prvého stupňa malo byť odmietnuté, aby odvolanie mohlo spôsobiť zrušenie napadnutého rozsudku a mohlo viesť Súdny dvor ku konštatovaniu prípustnosti žaloby na prvom stupni, musí odvolací súd nevyhnutne prijať aj tretí odvolací dôvod.

42. Naopak, ak by mal byť tretí odvolací dôvod zamietnutý, Súdny dvor by mohol dospieť len k dôvodnosti vyhlásenia o neprípustnosti žaloby v prvostupňovom konaní, bez ohľadu na osud ďalších dvoch odvolacích dôvodov.

43. Preto sa domnievam, že by bolo potrebné preskúmať najprv tretí odvolací dôvod. Ak by musel byť tento dôvod prijatý, bol by Súdny dvor povinný overiť dôvodnosť aspoň jedného z ďalších dvoch odvolacích dôvodov.

44. Tvrdím však, že tretí odvolací dôvod už musí byť podľa môjho názoru zamietnutý, čo tiež spôsobí zamietnutie odvolania. Preto subsidiárne preskúmam výlučne prvý a druhý odvolací dôvod.

B — *V prvom rade o treťom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom posúdení článku 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001*

1. Tvrdenia účastníkov konania

45. Odvolateľ najskôr uvádza, že posúdenia uvedené v bodoch 105 až 108 napadnutého rozsudku posilňujú stanovisko, ktoré zastával na prvom stupni, podľa ktorého žiadosť o prístup podaná 22. decembra 2004 sa musí považovať za prvú žiadosť v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, teda za úplne novú a takto posudzovanú Komisiou. Odvolateľ však nechápe, ako mohol Súd prvého stupňa dospieť v bodoch 109 až 110 napadnutého rozsudku k záveru, že odpoveď uvedená v napadnutom akte je úvodnou odpoveďou, proti ktorej mal odvolateľ podať opakovanú žiadosť v zmysle článku 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001, a nie priamo žalobu na Súd prvého stupňa podľa článku 230 ES. Podľa názoru odvolateľa bolo najmä so zreteľom na jasnú a konečnú odpoveď obsiahnutú v liste zo 14. februára 2005 zbytočné nútiť ho podať na Komisii novú opakovanú žiadosť, ktorá by mu spôsobila stratu času a dodatočné náklady na advokáta. Navyše tvrdí, že článok 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje fakultatívne pravidlo a že vzhľadom na okolnosti v prejednávanej veci nie je povinný podať novú opakovanú žiadosť. Okrem toho odvolateľ vytýka Súdu prvého stupňa, že sa dopustil procesného pochybenia, keďže zamietol jeho návrh na doplnenie správy z pojednávania z 1. februára 2007, ktorým chcel uviesť tvrdenie založené na fakultatívnej povahe ustanovení článku 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001.

46. Komisia navrhuje zamietnuť tento dôvod, pričom zdôrazňuje, že odvolateľ pripustil, že jednak nepodal opakovanú žiadosť v zmysle nariadenia č. 1049/2001 a jednak prvá žiadosť v zmysle článku 7 ods. 1 tohto nariadenia nie je napadnuteľným aktom.

2. Posúdenie

47. Na úvod, ako som už uviedol, predpoklad odôvodnenia, sledovaný Súdom prvého stupňa v bodoch 103 až 110 napadnutého rozsudku, je založený na hypotéze, podľa ktorej akt napadnutý na prvom stupni (list zo 14. februára 2005) nie je aktom len potvrdzujúcim rozhodnutie obsiahnuté v liste z 26. júla 2002, ako to tvrdil odvolateľ. Odvolateľ na Súde prvého stupňa uviedol (a pokračuje v obhajobe na Súdnom dvore v rámci prejednávaného odvolania), že žiadosť o prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011, ktorú predložil Komisii 22. decembra 2004, predstavovala prvú žiadosť (úplne novú) v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001. [7]

48. Zdôrazňujem, že tak v prvostupňovom konaní, ako aj v rámci tohto odvolania odvolateľ vôbec neplánoval založiť v kontexte nariadenia č. 1049/2001 svoje tvrdenie na obyčajnom a jednoduchom zamietnutí relevantnosti judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa neprípustnosti žaloby proti aktu len potvrdzujúcemu predchádzajúci akt, ktorý nebol napadnutý v riadnej lehote. Naopak, zdá sa skôr možné pripustiť uplatniteľnosť takejto judikatúry v rámci nariadenia č. 1049/2001 a požadovať, aby napadnutý akt nemohol byť vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci kvalifikovaný ako akt len potvrdzujúci rozhodnutie obsiahnuté v liste z 26. júla 2002.

49. V bodoch 103 až 110 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa nerozhodol o presných dôvodoch, ktoré viedli odvolateľa k tvrdeniu, že napadnutý akt nepredstavoval akt len potvrdzujúci rozhodnutie obsiahnuté v liste z 26. júla 2002, ale sa obmedzil na domnienku, že tak to bolo v danom prípade, aby mohol preskúmať, či napadnutý akt mohol byť predmetom opravných prostriedkov, ako to tvrdil odvolateľ. Nezdá sa mi, že by tento prístup mohol byť sám osebe neplatný, keďže súd vo veci samej nie je povinný rozhodnúť o všetkých častiach sporu, ale výlučne o tých, ktoré sú podstatné pre výsledok sporu, so zreteľom najmä na tvrdenia účastníkov konania a na riadny výkon spravodlivosti. [8]

50. Je potrebné pripomenúť, že Súd prvého stupňa vo svojom posúdení uvedenom v bodoch 105 až 110 napadnutého rozsudku

7 — V odpovedi na písomnú otázku poslanú odvolateľovi podľa článku 54a Rokovacieho poriadku Súdneho dvora sa odvolateľ ukázal byť „pripravený“ na to, aby Súdny dvor posúdil žiadosť z 22. decembra 2004 ako opakovanú žiadosť, pričom táto odpoveď, okrem toho, že nie je zreteľná a je v rozpore s tvrdením odvolateľa na podporu tretieho odvolacieho dôvodu, bola vypracovaná výlučne pre prípad, ak by to bolo „prospešné pre výkon spravodlivosti“, a „subsidiárne“ bez toho, aby bola zopakovaná na pojednávaní na Súdnom dvore. Za týchto podmienok sa zdá byť ťažké prideliť tejto odpovedi status len z tvrdenia uvedeného na podporu tohto odvolacieho dôvodu.

8 — V tejto súvislosti Súdny dvor pripustil, že Súd prvého stupňa mohol rozhodovať o veci samej bez toho, aby rozhodoval aj o námietke neprípustnosti, pokiaľ bola žaloba v každom prípade považovaná za nedôvodnú (pozri rozsudok z 26. februára 2002, Rada/Boehringer, C-23/00 P, Zb. s. I-1873, bod 52), prax, ktorú Súdny dvor sám tiež uplatňuje (pozri rozsudok z 23. marca 2004, Francúzsko/Komisia, C-233/02, Zb. s. I-2759, bod 26).

v podstate konštatoval predčasnú povahu žaloby o neplatnosť podanej proti napadnutému aktu v tom, že tento akt predstavoval len prípravný akt pre konečný akt, ktorý má byť prijatý.

51. V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že pokiaľ ide o akty alebo rozhodnutia, ktorých príprava sa vykonáva vo viacerých fázach, najmä podľa vnútorného postupu, napadnuteľnými aktmi sú v zásade len opatrenia, ktoré s konečnou platnosťou predstavujú stanovisko inštitúcie podľa tohto postupu, s výnimkou predbežných opatrení, ktorých cieľom je pripraviť konečné rozhodnutie. [9]

52. Naopak, forma, v akej je prijatý akt alebo rozhodnutie, je v zásade z hľadiska prípustnosti žaloby o neplatnosť bezvýznamná, keďže pri kvalifikovaní napadnuteľných aktov treba vychádzať zo samotnej ich podstaty, ako aj zo zámeru ich autorov. [10]

53. Pokiaľ ide o správne konanie prístupu k dokumentom upravené nariadením č. 1049/2001, to prebieha v dvoch následných etapách podľa článkov 7 a 8 tohto nariadenia. [11]

54. Uvedený článok 7 upravuje postup pri vybavovaní prvej žiadosti. Odpoveď na takúto žiadosť, obsahujúca úplné alebo čiastočné zamietnutie žiadosti prístupu k požadovaným dokumentom (alebo neposkytnutie odpovede v lehote požadovanej článkom 7 nariadenia č. 1049/2001), môže byť predmetom opakovanej žiadosti smerujúcej k tomu, aby inštitúcia revidovala svoje stanovisko. Na základe článku 8 nariadenia č. 1049/2001 úplné alebo čiastočné zamietnutie (explicitné alebo implicitné) prístupu k požadovaným dokumentom v opakovanej žiadosti oprávňuje žiadateľa, aby podal súdny opravný prostriedok proti inštitúcii podľa podmienok uvedených v článku 230 ES.

55. Z toho vyplýva, ako správne konštatoval aj Súd prvého stupňa v bode 104 napadnutého rozsudku, že iba odpoveď na opakovanú žiadosť môže mať také právne účinky, ktoré by sa mohli týkať záujmov žiadateľa, a preto môže byť predmetom žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES.

56. Toto posúdenie nie je vyvrátené tvrdením odvolateľa, podľa ktorého článok 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje jednoduchú možnosť podať opakovanú žiadosť.

9 — Pozri najmä rozsudky z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 10; z 22. júna 2000, Holandsko/Komisia, C-147/96, Zb. s. I-4723, bod 27, a zo 17. júla 2008, Athinaïki Techniki/Komisia, C-521/06 P, Zb. s. I-05829, bod 42.

10 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Athinaïki Techniki/Komisia, už citovaný, body 42 a 43.

11 — Pozri tiež trináste odôvodnenie nariadenia č. 1049/2001.

Ak je správne tvrdenie, že nariadenie č. 1049/2001 nezamýšľalo uložiť každému žiadateľovi povinnosť podať opakovanú žiadosť, ponechávajúc mu v rámci správneho konania voľbu námietky proti „stanovisku" prijatému inštitúciou v jej odpovedi na prvú žiadosť, toto nariadenie naopak jasne podriaďuje prípustnosť žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES vyčerpaniu dvoch etáp správneho konania.

57. Inak, a aj keby to odvolateľ jasne nevyslovil, zo znenia napadnutého aktu a zo zámeru jeho autora vyplýva, že Súd prvého stupňa v bode 109 napadnutého rozsudku správne posúdil túto odpoveď na prvú žiadosť podľa článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001. Okrem toho, zatiaľ čo Súdny dvor nie je v rámci odvolania príslušný vykonať nové posúdenie skutkového stavu, tiež zdôrazňujem, že odvolateľ v rámci tretieho odvolacieho dôvodu vôbec nevytýka Súdu prvého stupňa, že skreslil skutkový stav, ktorý mu bol predložený.

58. Koniec koncov odvolateľ nemôže bez toho, aby jeho tvrdenie neobsahovalo zjavný rozpor, tvrdiť, že Súd prvého stupňa správne posúdil (následne po Komisii) žiadosť predloženú 22. decembra 2004 ako úplne novú žiadosť o prístup k dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011 podľa článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, a súčasne, že odvolateľ mal právo nevykonať procesné postupy uvedené v tomto nariadení z dôvodu, že by mu to spôsobilo stratu času a dodatočné náklady na advokáta. Okrem toho, ako tvrdí odvolateľ, ak by žiadosť predložená 22. decembra 2004 mala byť posúdená ako úplne nová žiadosť, neboli by skutkové okolnosti, ktoré jej predchádzali, na preskúmanie opodstatnenosti jeho tvrdenia na podporu tohto odvolacieho dôvodu dôležité.

59. Navyše treba uviesť, že žiadosť z 22. decembra 2004 zaslal Komisii advokát odvolateľa a že akt napadnutý v prvom stupni mu bol priamo oznámený. Ako právnik by mal byť advokát schopný preukázať nevyhnutnú obozretnosť na účely dodržania požiadaviek predbežného správneho konania pred žalobou o neplatnosť odvolateľom podľa ustanovení nariadenia č. 1049/2001. V tejto súvislosti tiež nie je rozumné tvrdenie, ako to naznačoval zástupca odvolateľa pri pojednávaní pred Súdnym dvorom, že procesné pravidlá stanovené nariadením č. 1049/2001 sú vágne a ťažko vykladateľné.

60. Preto považujem za úplne správne rozhodnutie Súdu prvého stupňa v bode 110 napadnutého rozsudku, že za predpokladu, že

napadnutý akt nepredstavuje len potvrdzujúci akt, predstavoval by odpoveď na prvú žiadosť v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, ktorá nemohla byť predmetom žaloby o neplatnosť v zmysle článku 230 ES.

61. Pokiaľ ide o argumentáciu odvolateľa predloženú „navyše“, stačí zdôrazniť, že odvolateľ nevysvetľuje, ako údajné procesné pochybenie spáchané Súdom prvého stupňa mohlo pôsobiť na výrok napadnutého rozsudku. Koniec koncov odvolateľ v bode 20 svojho odvolania výslovne pripúšťa, že list zaslaný Súdu prvého stupňa, ktorý uvádza jeho žiadosť týkajúcu sa zohľadnenia tvrdenia založeného na fakultatívnej povahe ustanovení článku 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001 v správe z pojednávania, bol pripojený k spisu na prvom stupni. Predmetné tvrdenie bolo zohľadnené Súdom prvého stupňa, ako to implicitne potvrdzuje posúdenie uvedené v bode 109 napadnutého rozsudku, týkajúce sa v podstate povinnosti dodržiavať dvojetapové správne konanie stanovené v článkoch 7 a 8 nariadenia č. 1049/2001 pred podaním každej žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES.

62. Navrhujem preto, aby sa tretí odvolací dôvod zamietol ako nedôvodný.

63. Za týchto podmienok je prvý bod výroku napadnutého rozsudku vyhlasujúci neprípustnosť žaloby v prvostupňovom konaní podľa môjho názoru odôvodnený a nie je ďalej potrebné preskúmať prvý a druhý odvolací dôvod.

64. Len subsidiárne preskúmam tieto dva odvolacie dôvody za predpokladu, že by Súdny dvor nesúhlasil s návrhom, ktorý bol vypracovaný.

C — Subsidiárne o prvom a druhom odvolacom dôvode založených na nesprávnom právnom posúdení listu z 26. júla 2002 ako listu obsahujúceho rozhodnutie, ktoré môže byť predmetom žaloby, a na nesprávnom právnom posúdení listu zo 14. júla 2005 ako listu predstavujúceho len potvrdzujúci akt

1. O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení listu z 26. júla 2002 ako listu obsahujúceho rozhodnutie, ktoré môže byť predmetom opravných prostriedkov

a) Tvrdenia účastníkov konania

65. Podľa odvolateľa Súd prvého stupňa nesprávne posúdil list z 26. júla 2002 ako

odpoveď na opakovanú žiadosť podľa článku 8 nariadenia č. 1049/2001, ktorá môže byť predmetom žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES. Ak Súd prvého stupňa neopomenul zdôrazniť, že list z 26. júla 2002 bol prijatý v rozpore s podstatnými formálnymi náležitosťami, malo to mať za následok určenie neplatnosti alebo právnej ničotnosti rozhodnutia obsiahnutého v tomto liste. V tejto súvislosti odvolateľ poznamenáva, že list z 26. júla 2002 nebol prijatý Generálnym sekretariátom Komisie v rozpore s článkom 4 prílohy rozhodnutia 2001/937, nepredkladá žiadne odôvodnenie ani neobsahuje informáciu o možných opravných prostriedkoch v rozpore s článkom 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001.

66. Pokiaľ ide o prípustnosť prvého odvolacieho dôvodu, Komisia najprv uvádza pochybnosti týkajúce sa toho, že odvolateľ nespresňuje kritizované časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, a zdá sa, že aspoň v niektorých smeroch vytýka Súdu prvého stupňa chyby v určení alebo posúdení okolností, teda otázku, ktorá nepodlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v rámci odvolania.

67. Vo veci samej, a pokiaľ sa má odvolací dôvod obmedziť na nesprávne právne posúdenie listu z 26. júla 2002, Komisia zamietla tvrdenie odvolateľa. V prvom rade sa domnievala, že ak vady vznesené odvolateľom znamenali porušenie podstatných formálnych náležitostí, vôbec nemohli spôsobiť, že Súd prvého stupňa určil ničotnosť rozhodnutia z 26. júla 2002, ale nanajvýš by spôsobili jeho nezákonnosť a následne jeho napadnuteľnú povahu. Práve z dôvodu napadnuteľnosti mal odvolateľ možnosť podať opravný prostriedok proti takémuto rozhodnutiu, teda možnosť, ktorú nevyužil. V druhom rade sa Komisia domnieva, že za predpokladu, že by bol list z 26. júla 2002 právne ničotný, malo by byť po uplynutí lehoty pätnástich dní na základe článku 8 ods. 3 nariadenia č. 1049/2001 aj tak prijaté negatívne rozhodnutie, proti ktorému odvolateľ mohol podať žalobu o neplatnosť. Preto za predpokladu, že by Súd prvého stupňa nesprávne určil existenciu výslovne platného rozhodnutia, mal byť list zo 14. februára 2005 vždy považovaný za len potvrdzujúci akt negatívneho (implicitného) rozhodnutia, ktoré odvolateľ mohol napadnúť v riadnej lehote.

b) Posúdenie

68. Nie je nevyhnutné, aby sa Súdny dvor zdržiaval zaoberaním pochybností uvedených Komisiou, pokiaľ ide o prípustnosť tohto odvolacieho dôvodu.

69. Napriek trochu nejasnej povahe tvrdení uvedených odvolateľom na podporu tohto odvolacieho dôvodu odvolateľ podľa môjho názoru z právneho hľadiska dostatočne identifikoval, že posúdenie uvedené v bodoch 79

až 81 napadnutého rozsudku, podľa ktorého rozhodnutie z 26. júla 2002 predstavuje akt poškodzujúci odvolateľa, proti ktorému môže byť podaná žaloba o neplatnosť a ktorý sa stal právoplatným, sa zakladá na nesprávnom právnom posúdení. Okrem toho v rozpore s tvrdením Komisie predpoklad, na ktorom sa zakladá odvolateľova kritika, spočíva nie v spochybnení posúdenia okolností Súdom prvého stupňa, ale v neúplnom preskúmaní skutočností, ktoré mu boli predložené. Súd Spoločenstva už prijal vo fáze odvolania ako prípustný odvolací dôvod založený na neúplnom preskúmaní skutočností súdom rozhodujúcim o veci samej.[12] To isté by malo platiť *a fortiori* aj vo vzťahu k tvrdeniu na podporu odvolacieho dôvodu.

70. Pokiaľ ide o vec samu, rozhodnutie v prvom odvolacom dôvode sa môže ukázať ako delikátnejšie, než to na prvý pohľad vyzeralo.

71. Prirodzene, prípadné opomenutie zohľadnenia chýbajúceho odôvodnenia listu z 26. júla 2002 Súdom prvého stupňa, ktorého sa dovoláva odvolateľ, sa musí považovať za irelevantné. Treba uviesť, že Súd prvého stupňa rozhodol v bode 78 napadnutého rozsudku, čiže v bode, ktorý nebol odvolateľom kritizovaný, že zo samotného znenia tohto listu vyplýva, že výslovne odkazuje na list z 8. júla 2002, pričom Komisia jasne uviedla odvolateľovi, že sa nechce vracať k svojej prvej odpovedi. Odvolateľ teda nemôže tvrdiť, že Súd prvého stupňa opomenul zohľadniť údajné chýbajúce odôvodnenie listu z 26. júla 2002. Naopak, ten správne preskúmal, že odmietnutie obsiahnuté v liste z 26. júla 2002 bolo odôvodnené, pričom presne zdôraznil, že tento list aspoň stručne predložil dôvody, ktoré viedli Komisiu k odmietnutiu úplného prístupu odvolateľa k spisu týkajúcemu sa zmluvy LIEN 97-2011.

72. Naopak, pokiaľ ide o dve ďalšie vady v rozhodnutí z 26. júla 2002, je nepochybné, že na jednej strane toto rozhodnutie ani nebolo prijaté príslušným orgánom určeným článkom 4 prílohy rozhodnutia 2001/937, čiže generálnym tajomníkom Komisie, ani neobsahovalo informáciu o možných opravných prostriedkoch v rozpore s povinnosťou inštitúcie voči žiadateľovi podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, a na druhej strane, že Súd prvého stupňa opomenul preskúmať tieto vady.

73. V tomto štádiu sa kontrola Súdneho dvora môže obmedziť na overenie, či za predpokladu, že Súd prvého stupňa preskúmal dve vady rozhodnutia z 26. júla

12 — Rozsudok Súdneho dvora z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, body 392 až 406, ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. septembra 2008, Chassagne/Komisia, T-253/06 P, bod 57.

2002, vyvodil z toho dôsledok, že toto rozhodnutie nemá „právne účinky“ v zmysle, keď má byť považované za neplatné alebo ničotné, ako to požaduje odvolateľ.

74. Zdá sa mi však, že spojené preskúmanie odvolacieho dôvodu je namieste vo vzťahu k výhrade adresovanej Súdu prvého stupňa, a to, že nepreskúmal určité okolnosti, o ktorých sa tvrdí, že mu boli predložené.

75. Preto navrhujem overiť, či Súdu prvého stupňa nevyplývala povinnosť preskúmať dve vady rozhodnutia z 26. júla 2002 identifikované odvolateľom v jeho odvolaní.

i) O povinnosti zohľadniť nedostatok právomoci autora rozhodnutia z 26. júla 2002

76. Pokiaľ ide o nedostatok právomoci autora rozhodnutia z 26. júla 2002, je nepochybné, že táto výhrada nebola Súdu prvého stupňa prednesená.

77. Vynára sa otázka, či Súd prvého stupňa má rozhodnúť *ex offo* o takejto vade.

78. Ako som už mal možnosť vysvetliť v bodoch 102 až 109 návrhov vo veci vedúcej k rozsudku Common Market Fertilizers/Komisia [13], súd Spoločenstva musí na žalobný dôvod založený na nedostatku právomoci pôvodcu aktu v zásade prihliadať *ex offo* [14] ako na dôvod verejného poriadku. Podľa môjho názoru takýto žalobný dôvod splní v zásade dve základné kritériá, ktoré uviedol generálny advokát Jacobs v bodoch 141 a 142 svojich návrhov vo veci Salzgitter/Komisia [15], ktoré je potrebné posúdiť:

— „či porušené pravidlo slúži na dosiahnutie základného cieľa právneho poriadku Spoločenstva a či zohráva významnú úlohu pri jeho dosiahnutí“ a

— „či porušené pravidlo bolo stanovené v záujme tretích strán alebo verejnosti vo všeobecnosti a nielen v záujme priamo dotknutých osôb“. [16]

13 — Rozsudok z 13. septembra 2007, C-443/05 P, Zb. s. I-7209.

14 — Pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. mája 1960, Nemecko/Vysoký úrad, 19/58, Zb. s. 469, s. 488; z 30. septembra 1982, Amylum/Rada, 108/81, Zb. s. 3107, bod 28, ako aj z 13. júla 2000, Salzgitter/Komisia, C-210/98 P, Zb. s. I-5843, body 56 a 57.

15 — Už citovaný.

16 — Ako som už uviedol v návrhoch, ktoré som predniesol vo veci vedúcej k vydaniu už citovaného rozsudku Common Market Fertilizers/Komisia, v protiklade s generálnym advokátom Jacobsom si nemyslím, že sa podmienka zjavného porušenia práva Spoločenstva vzťahuje na kvalifikáciu dôvodu verejného poriadku. Táto podmienka predstavuje skôr predpoklad existencie povinnosti súdu Spoločenstva posúdiť ho *ex offo*.

79. Iste, účelom pravidiel týkajúcich sa právomoci je zabezpečiť cieľ (alebo hodnotu), čo je základom právneho poriadku Spoločenstva, a to inštitucionálnu rovnováhu, a tieto pravidlá sú vo všeobecnosti stanovené v záujme verejnosti.

80. To však nič nemení na tom, že ak sa na žalobný dôvod založený na nedostatku právomoci autora aktu v zásade musí prihliadať *ex offo*, správnejším prístupom by bolo posúdiť ho kazuistickým spôsobom, a to z hľadiska osobitného pravidla týkajúceho sa právomoci, o ktorom sa predpokladá, že je porušené, ak sú splnené dve vyššie uvedené kritériá, a teda aj kritérium významnej úlohy tohto pravidla na účely dosiahnutia základného cieľa alebo hodnoty, na ktoré sa prihliada. [17]

81. Presne v tejto súvislosti sa mi zdá, že pravidlo porušené v tomto prípade, a to článok 4 ods. 1 prílohy rozhodnutia 2001/937, podľa ktorého je právomoc rozhodovať o potvrdzujúcich žiadostiach o prístup k dokumentom prenesená na generálneho tajomníka, neprispieva výrazným spôsobom k dodržiavaniu inštitucionálnej rovnováhy. Toto pravidlo ďalej vyzdvihuje vnútorné riadiace alebo správne opatrenia Komisie v súlade s právnym základom, na ktorom je založené, a to článok 14 Rokovacieho poriadku Komisie v znení uplatniteľnom v okamihu prijatia rozhodnutia z 26. júla 2002. [18] Nezdá sa mi, že by nedodržanie takéhoto ustanovenia patrilo medzi otázky, ktoré by musel súd Spoločenstva preskúmať *ex offo*.

82. Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa sa podľa môjho názoru nedopustil žiadnej chyby v právnom posúdení tým, že nerozhodol *ex offo* o nedostatku právomoci autora rozhodnutia z 26. júla 2002.

ii) O povinnosti zohľadniť neuvedenie poučenia o opravných prostriedkoch pri prijatí rozhodnutia z 26. júla 2002

83. Je potrebné pripomenúť, že aj keď Súd prvého stupňa v uzneseniach Guérin automobiles/Komisia [19] rozhodol, že neexistuje žiadna všeobecná povinnosť správnych orgánov Spoločenstva, aby informovali osoby podliehajúce súdnej právomoci

17 — K tomuto bodu pozri rozsudok zo 14. decembra 1988, Hecq/Komisia, 280/87, Zb. s. 6433, bod 12, v ktorom Súdny dvor odmietol preskúmať *ex offo* právomoc vedúceho oddelenia prijať riadiace rozhodnutia voči úradníkovi.

18 — Článok 14 Rokovacieho poriadku Komisie, účinného od 1. januára 2001 (Ú. v. ES L 308, 2000, s. 26; Mim. vyd. 01/003, s. 213), stanovuje, že „pri plnom rešpektovaní zásady kolektívnej zodpovednosti môže Komisia delegovať prijatie riadiacich alebo správnych opatrení na generálnych riaditeľov alebo vedúcich služieb, ktorí konajú v ich mene a v rámci obmedzení a podmienok, ktoré Komisia stanoví“.

19 — Uznesenia z 5. marca 1999, C-153/98 P, Zb. s. I-1441, bod 15, a C-154/98 P, Zb. s. I-1451, bod 15. Pozri tiež v tomto zmysle uznesenie zo 7. decembra 2004, Internationaler Hilfsfonds/Komisia, C-521/03 P, bod 44.

o možných opravných prostriedkoch, toto vyhlásenie je podriadené podmienke „neexistencie výslovného ustanovenia práva Spoločenstva“.

84. Pokiaľ ide o prístup k niektorým dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001 výslovne ukladá dotknutej inštitúcii, ktorá úplne alebo čiastočne odmietne prístup, aby „informovala žiadateľa o opravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii, a to začatie súdneho konania proti orgánu a/alebo sťažnosť ombudsmanovi v súlade s podmienkami stanovenými v príslušných článkoch 230 a 195 Zmluvy o ES“.

85. V prejednávanom prípade, ako už bolo uvedené, prislúcha Komisii, aby informovala odvolateľa o možných opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu z 26. júla 2002 pri jeho prijatí. [20]

86. Ako tiež vyplýva z vyjadrení predložených Súdu prvého stupňa a ako Komisia pripustila vo svojom vyjadrení k odvolaniu, [21] odvolateľ správne založil svoje tvrdenie, hoci len stručne v rámci preskúmania prípustnosti svojej žaloby o neplatnosť Súdom prvého stupňa, na chýbajúcej informácii o možných opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu z 26. júla 2002.

87. Je pravda, že podľa judikatúry nie je Súd prvého stupňa povinný na účely dostatočného právneho odôvodnenia svojho rozsudku detailne odpovedať na každé tvrdenie, ktorého sa dovoláva účastník konania. [22]

88. Vzhľadom na požiadavku podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, ktorú Súd prvého stupňa nemohol ignorovať, a vzhľadom na zjavné opomenutie Komisie uviesť opravné prostriedky pri prijatí rozhodnutia z 26. júla 2002, si však bol odvolateľ tým, že uviedol vadu tohto rozhodnutia, jasne vedomý toho, že Súd prvého stupňa preskúma

20 — Otázka, či táto informácia musí byť uvedená v dôvodoch samotného rozhodnutia alebo v oznámení o rozhodnutí, v každom prípade nie je rozhodujúca a nie je upravená nariadením č. 1049/2001. Naopak, dôležité je, aby informácia o opravných prostriedkoch bola oznámená v okamihu úplného alebo čiastočného zamietnutia prístupu k požadovaným dokumentom.

21 — Pozri bod 4 (s. 4) pripomienok odvolateľa k námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou pred Súdom prvého stupňa a poznámku pod čiarou 2 (s. 4) vyjadrenia k odvolaniu pred Súdnym dvorom.

22 — Pozri v tomto zmysle najmä rozsudky zo 6. marca 2001, Connolly/Komisia, C-274/99 P, Zb. s. I-1611, bod 121; z 11. septembra 2003, Belgicko/Komisia, C-197/99 P, Zb. s. I-8461, bod 81, ako aj z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, Zb. s. I-06513, bod 91.

dôsledky, ktoré toto opomenutie môže spôsobiť voči prípustnosti žaloby, ktorá bola na ňom podaná, čiže prípustnosti, ktorú, ako pripomínam, už jasne spochybnila Komisia.

89. Ako ďalej spresním v týchto návrhoch, takéto preskúmanie musí viesť Súd prvého stupňa ku skúmaniu prípadnej neuplatniteľnosti lehoty na podanie žaloby proti odvolateľovi.

90. Súd prvého stupňa tým, že nepreskúmal chýbajúce poučenie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu z 26. júla 2002, ako to požadoval odvolateľ, a v dôsledku toho opomenul preskúmať následky, ktoré môže táto vada spôsobiť pri prijatí rozhodnutia založeného na článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, podľa môjho názoru nedostatočne odôvodnil [23] záver, ku ktorému v napadnutom rozsudku dospel, podľa ktorého rozhodnutie z 26. júla 2002 je napadnuteľným aktom, ktorý sa stal právoplatným v okamihu podania odvolania proti aktu prijatému 14. februára 2005.

91. Nezdá sa mi, že by nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k povinnosti odôvodnenia, ktoré som uviedol, mohlo byť nahradené Súdnym dvorom v rámci odvolania, lebo kontrola, ktorú má v prejednávanom prípade Súdny dvor vykonávať, sa netýka výlučne čisto právnych dôvodov, ale aspoň čiastočne posúdenia okolností, ktoré neboli preskúmané Súdom prvého stupňa. [24]

92. Z toho vyplýva, že napadnutý rozsudok musí byť čiastočne zrušený, a to najmä pokiaľ vyhlási žalobu podanú odvolateľom za neprípustnú z dôvodu, že bola podaná proti aktu len potvrdzujúcemu akt z 26. júla 2002.

93. Ak Súdny dvor súhlasí s týmto prístupom, neexistuje dôvod na vydanie rozhodnutia v druhom odvolacom dôvode, lebo ten nemôže viesť k zrušeniu vo väčšom rozsahu, ako som navrhol. [25]

23 — Na všetky účely pripomínam, že Súdny dvor už konštatoval, že nedostatok odôvodnenia by mohol, dokonca musel byť preskúmaný *ex offo* súdom Spoločenstva (pozri najmä rozsudok z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 67, ako aj citovanú judikatúru).

24 — Pozri v tejto súvislosti rozsudky z 9. septembra 2003, Kik/ÚHVT, C-361/01 P, Zb. s. I-8283, bod 101; z 30. septembra 2003, Biret International/Rada, C-93/02 P, Zb. s. I-10497, bod 60, ako aj Biret a Cie/Rada, C-94/02 P, Zb. s. I-10565, bod 63; z 21. októbra 2004, KWS Saat/ÚHVT, C-447/02 P, Zb. s. I-10107, body 46 až 51, a z 30. apríla 2009, CAS Succhi di Frutta/Komisia, C-497/06 P, body 57 až 67. Pozri tiež, pokiaľ ide o možnosť nahradenia dôvodov, bod 179 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Léger vo veci vedúcej k vydaniu rozsudku z 12. novembra 1996, Ojha/Komisia, C-294/95 P, Zb. s. I-5863.

25 — Pozri analogicky rozsudok z 3. júla 2003, Chronopost a i./Ufex a i., C-83/01 P, C-93/01 P a C-94/01 P, Zb. s. I-6993, bod 43.

94. Je dostatočné, aby sa Súdny dvor vyjadril k dôvodnosti tretieho odvolacieho dôvodu, ktorý smeruje proti posúdeniu Súdom prvého stupňa uskutočnenému „len kvôli úplnosti“, alebo správnejšie, uskutočnenému alternatívne, podľa ktorého v zásade za predpokladu, že list zo 14. februára 2005 nie je len potvrdzujúcim aktom, bola žaloba o neplatnosť podaná odvolateľom v každom prípade predčasná. Iba prijatie tretieho odvolacieho dôvodu by mohlo mať za následok úplné zrušenie napadnutého rozsudku.

95. Ako som však už uviedol vyššie, zdá sa mi, že tretí odvolací dôvod by mal byť zamietnutý.

96. Preto za predpokladu, že aj keby Súdny dvor preskúmal prvý odvolací dôvod a domnieval sa, že rozsudok Súdu prvého stupňa musí byť čiastočne zrušený, neexistovala by nijaká nutnosť rozhodnúť o druhom odvolacom dôvode.

97. Okrem toho je potrebné v tomto štádiu spresniť, že za predpokladu, že by sa Súdny dvor rozhodol prijať prvý a tretí odvolací dôvod a domnieval by sa, že môže rozhodnúť o prípustnosti žaloby o neplatnosť na prvom stupni, nemôže byť podľa môjho názoru prípustnosť vyvodená z tvrdení odvolateľa založených na ničotnosti alebo neplatnosti rozhodnutia z 26. júla 2002, či dokonca z prípadnej neuplatniteľnosti lehoty na podanie žaloby voči nemu.

98. Po prvé, pokiaľ ide o uvádzanú ničotnosť rozhodnutia z 26. júla 2002, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry akty inštitúcií Spoločenstva v zásade požívajú prezumpciu zákonnosti, a preto majú právne účinky aj v prípade, že sú postihnuté nejakou vadou, dovtedy, kým neboli zrušené alebo derogované. [26]

99. Ako výnimka z tohto pravidla sa akty postihnuté vadou, ktorej závažnosť je taká evidentná, že nemôže byť právnym poriadkom Spoločenstva tolerovaná, musia považovať za nemajúce nijaký právny účinok, dokonca ani dočasný, teda považovať za právne ničotné. Táto výnimka smeruje k zachovaniu rovnováhy medzi dvomi základnými, ale niekedy odporujúcimi si požiadavkami, ktoré právny poriadok musí spĺňať, a to stabilitu právnych vzťahov a rešpektovanie zákonnosti. [27]

26 — Rozsudky z 26. februára 1987, Consorzio Cooperative d'Abruzzo/Komisia, 15/85, Zb. s. 1005, bod 10; z 15. júna 1994, Komisia/BASF a i., C-137/92 P, Zb. s. I-2555, bod 48; z 8. júla 1999, Chemie Linz/Komisia, C-245/92 P, Zb. s. I-4643, bod 93, ako aj z 5. októbra 2004, Komisia/Grécko, C-475/01, Zb. s. I-8923, bod 18.

27 — Rozsudky Komisia/BASF a i., už citovaný, bod 49; Chemie Linz/Komisia, už citovaný, bod 94, ako aj Komisia/Grécko, už citovaný, bod 19.

100. Závažnosť následkov, ktoré sa spájajú s vyslovením ničotnosti aktu inštitúcií Spoločenstva, si vyžaduje, aby z dôvodov právnej istoty bolo toto vyslovenie vyhradené na skutočne výnimočné predpoklady. [28]

101. Súdny dvor taktiež odmietol považovať za právne ničotné rozhodnutia, ktoré boli postihnuté vadami spočívajúcimi v neexistencii autentifikácie aktu a/alebo nedostatku právomoci jeho pôvodcu. [29]

102. V prejednávanom prípade sa mi vzhľadom na práve vymedzenú judikatúru nezdá, že by vada postihujúca list z 26. júla 2002, ktorá sa týkala neuvedenia poučenia o opravných prostriedkoch vôbec, mala takú zjavnú dôležitosť, ktorá by nemohla byť tolerovaná právnym poriadkom Spoločenstva z hľadiska spôsobenia právnej ničotnosti tohto listu.

103. Naopak a po druhé, ako správne tvrdí Komisia, táto vada by mohla byť napadnutá podľa článku 230 ES na základe porušenia článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001 v rámci žaloby o neplatnosť proti rozhodnutiu obsiahnutému v liste z 26. júla 2002.

104. Je však isté, že odvolateľ túto možnosť nevyužil proti tomuto listu nie preto, lebo by bol ignoroval opravný prostriedok, ktorý mal byť uvedený pri prijatí rozhodnutia z 26. júla 2002 podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, ale najmä z dôvodov výhodnosti, ako to odvolateľ po prvýkrát uviedol v bode 10 svojho odvolania. [30]

105. Okrem toho za predpokladu, že by uvedená vada mohla spôsobiť zrušenie rozhodnutia z 26. júla 2002, [31] nemohol by súd Spoločenstva bez porušenia rozsahu sporu vyhlásiť toto rozhodnutie za neplatné v rámci opravného prostriedku výlučne smerujúceho proti listu zo 14. februára 2005.

28 — Rozsudky Komisia/BASF a i., už citovaný, bod 50; Chemie Linz/Komisia, už citovaný, bod 95, ako aj Komisia/Grécko, už citovaný, bod 20.

29 — Rozsudky Komisia/BASF a i., už citovaný, body 48 až 53, ako aj z 30. januára 2002, Taliansko/Komisia, C-107/99, Zb. s. I-1091, bod 45.

30 — Odvolateľ v tomto bode uvádza, že „sa domnieval, že vyšetrovanie ombudsmana poskytne lepšie a rýchlejšie výsledky ako konanie pred Súdom prvého stupňa v Luxemburgu, ktoré je podľa skúseností dlhé“.

31 — Pripomínam, že podľa článku 231 ES, ak je žaloba o neplatnosť opodstatnená, Súdny dvor vyhlási napadnutý akt za neplatný.

106. Nakoniec a po tretie nemyslím si, že by v prejednávanom prípade mohol byť konštatovaný iný dôsledok chýbajúceho poučenia o opravných prostriedkoch pri prijatí rozhodnutia z 26. júla 2002 ako neuplatniteľnosť lehoty na podanie žaloby.

107. Všeobecne je pravda, že vnútroštátne právne poriadky niektorých členských štátov sankcionujú neuvedenie poučenia o opravných prostriedkoch na strane orgánov verejnej moci nie nezákonnosťou dotknutého rozhodnutia, ale neuplatniteľnosťou lehoty na podanie žaloby proti spornému správnemu aktu. [32] Toto riešenie tiež všeobecne umožňuje vnútroštátnemu súdu zabrániť preklúzii žaloby, keďže orgán verejnej moci nerešpektoval povinnosť informovať o opravných prostriedkoch, ktorú je povinný plniť vo vzťahu k adresátovi aktu. Takáto sankcia je v zásade explicitne stanovená zákonom alebo všeobecne záväzným aktom, ale takisto môže byť vyvodená na základe sudcovskej tvorby práva.

108. Okrem toho je možné namietať, že v práve Spoločenstva ani Zmluva o ES, ani nariadenie č. 1049/2001 výslovne neposkytujú súdu Spoločenstva právomoc sankcionovať chýbajúce poučenie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu zamietajúcemu prístup k dokumentom nemožnosťou uplatnenia lehoty na podanie žaloby vo vzťahu k adresátovi tohto rozhodnutia.

109. Zdá sa mi však, že takéto oprávnenie môže byť vyvodené zo systému opravných prostriedkov stanovených Zmluvou o ES, najmä tých, ktoré má Súdny dvor na základe článku 230 ES, a z požiadavky uvedenej v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001. Pokiaľ by sa pripustilo, že súd Spoločenstva môže určiť neuplatniteľnosť lehoty na podanie žaloby, ak správny orgán Spoločenstva opomenul informovať adresáta o možných opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu zamietajúcemu prístup k dokumentom, znamenalo by to poskytnúť jednotlivcovi možnosť preskúmavať zákonnosť konania inštitúcií v tejto oblasti tým, že je mu zaručené právo obrátiť sa na súd.

110. S konečnou platnosťou nejde o žiadnu dodatočnú právomoc súdu Spoločenstva, ale o možnosť súdu Spoločenstva úplne preskúmavať zákonnosť aktov prijatých inštitúciami Spoločenstva v rámci uplatňovania nariadenia č. 1049/2001.

111. Komisia na pojednávaní na Súdnom dvore založila tvrdenie voči konštatovaniu neuplatniteľnosti lehoty na podanie žaloby na skutočnosti, že odpoveď inštitúcie na opakovanú žiadosť podľa článku 8 ods. 3 nariadenia č. 1049/2001 v stanovenej lehote sa považuje

32 — Nemožnosť uplatniť lehotu na podanie žaloby, bez uvedenia všetkých prípadov, existuje v nemeckom, belgickom, dánskom, španielskom, estónskom, vo fínskom, francúzskom, v talianskom, luxemburskom, holandskom, poľskom a portugalskom práve.

za implicitné rozhodnutie o zamietnutí, vo vzťahu ku ktorému začína plynúť odvolacia lehota. Záporná implicitná odpoveď svojou povahou neobsahuje nijaké poučenie o opravných prostriedkoch, preto by podľa Komisie bolo nesprávne z toho vyvodiť, že odvolacie lehoty nemožno nikdy uplatniť proti adresátovi takéhoto rozhodnutia.

112. Ak je pravda, že toto tvrdenie nemá váhu ani nie je logické, pochybujem, že je všeobecným dôsledkom, ktorý treba z neho vyvodiť, ako to tiež tvrdila Komisia na pojednávaní, že uvedenie poučenia o opravných prostriedkoch, ktoré je povinný poskytnúť orgán verejnej moci podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, môže byť výlučne považované za jednoduché informatívne pripomenutie relevantných ustanovení Zmluvy o ES bez toho, aby neuvedenie poučenia mohlo byť sankcionované.

113. V správnom práve niektorých členských štátov, ako sú Francúzska republika a Talianska republika, ktoré poznajú právny fenomén, podľa ktorého sa mlčanie orgánu verejnej moci po uplynutí stanovenej lehoty považuje za zamietnutie žiadosti, nepredstavovala táto situácia neprekonateľnú prekážku zavedenia ustanovení ukladajúcich orgánu verejnej moci uviesť možnosť podania návrhu na začatie súdneho konania pri prijatí explicitného individuálneho rozhodnutia o zamietnutí a sankcionujúcich neuvedenie poučenia nemožnosťou uplatnenia lehoty na podanie žaloby.

114. V prejednávanej veci predstavovalo rozhodnutie z 26. júla 2002 explicitné rozhodnutie zamietajúce odvolateľovi sprístupniť dokumenty týkajúce sa zmluvy LIEN 97-2011.

115. Podľa môjho názoru, ak nič nebráni tomu, aby neuvedenie poučenia o opravných prostriedkoch pri prijatí rozhodnutia na základe článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001 mohlo byť sankcionované nemožnosťou uplatnenia lehoty na podanie žaloby, zostáva nastolená otázka o automatickej alebo kazuistickej povahe sankcie.

116. V tejto súvislosti sa mi zdá byť rozumné domnievať sa, že musí existovať domnienka, podľa ktorej v prípade neuvedenia poučenia o opravných prostriedkoch, ako je to požadované v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001, sa predpokladá, že žiadateľ nemohol uplatňovať svoje právo podať žalobu v požadovanej lehote. Takáto domnienka sa mi zdá byť koherentná

s cieľmi nariadenia č. 1049/2001, spočívajúcimi v čo najúčinnejšom uplatnení práva na prístup k dokumentom a v uľahčení uplatňovania týchto práv občanmi Európskej únie. [33]

117. Podľa mňa však táto domnienka nemôže byť absolútna. Musí existovať súdom preskúmaná možnosť zabrániť neuplatniteľnosti lehoty na podanie žaloby na základe okolností každého prípadu. Stupeň informovanosti žiadateľa alebo jeho úmysel nevyužiť právo podať súdny opravný prostriedok, vyjadrený jasným spôsobom, je podľa môjho názoru závažnou okolnosťou, ktorú treba zohľadniť. [34]

118. V prejednávanej veci sa odvolateľ po prijatí rozhodnutia z 26. júla 2002, ako je to uvedené v bode 104 týchto návrhov, rozhodol z praktických dôvodov podať radšej sťažnosť u ombudsmana, teda mimosúdny opravný prostriedok, ktorý musí byť tiež uvedený v každom rozhodnutí zamietajúcom opakovanú žiadosť o prístup k dokumentom, než podať žalobu o neplatnosť na Súde prvého stupňa, ako to po prvýkrát uviedol v bode 10 svojho odvolania. [35] Bol teda úplne informovaný o možnosti podať žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu z 26. júla 2002, čiže o možnosti, ktorú nevyužil.

119. Po uvedených úvahách zastávam názor, že žaloba na prvom stupni nemôže byť vyhlásená za prípustnú, lebo neuvedenie poučenia o opravných prostriedkoch pri prijatí rozhodnutia z 26. júla 2002 spôsobilo buď ničotnosť alebo neplatnosť tohto rozhodnutia, alebo neuplatniteľnosť lehoty na podanie žaloby.

120. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy nie je potrebné rozhodnúť o oprávnenosti druhého

33 — Samozrejme, takáto domnienka znamená, že odvolateľovi vôbec neprislúcha, aby preukázal prípadnú ospravedlniteľnú vadu, ktorá by mu umožnila odchýliť sa od pravidiel upravujúcich odvolacie lehoty. Okrem toho táto domnienka v zásade znamená, že rozhodnutie prijaté pri porušení pravidla uviesť poučenie o opravných prostriedkoch nie je konečné vo vzťahu k žiadateľovi. Za týchto podmienok má žiadateľ právo napadnúť buď potvrdené rozhodnutie, alebo rozhodnutie nazvané potvrdzujúce, alebo obe rozhodnutia. Pozri rozsudky z 11. marca 1989, Maurissen a Union syndicale/Dvor audítorov, 193/87 a 194/87, Zb. s. 1045, 1075, bod 26, ako aj z 18. decembra 2007, Weißenfels/Parlament, C-135/06 P, Zb. s. I-12041, bod 54.

34 — V obraze takpovediac vzdania sa spotrebiteľa toho, aby súd zamietol uplatnenie nekalej podmienky (pozri v tejto súvislosti rozsudok zo 4. júna 2009, Pannon GSM, C-243/08, Zb. s. I-4713, bod 33).

35 — Otázka, či bol odvolateľ pri oznámení rozhodnutia z 26. júla 2002 zastúpený advokátom, sa zdá byť kontroverzná. Zatiaľ čo pri pojednávaní na Súdnom dvore zástupca odvolateľa naznačil, že je to tak, túto zmienku nepodporuje nijaký dôkaz v spise, keďže v danom období boli oznámenia adresované priamo riaditeľovi odvolateľa.

odvolacieho dôvodu. V každom prípade však tento odvolací dôvod preskúmam.

2. O druhom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení listu zo 14. februára 2005 ako len potvrdzujúceho aktu

a) Tvrdenia účastníkov konania

121. V prvom rade odvolateľ zastáva názor, že Súd prvého stupňa nesprávne zamietol uznať v bodoch 87 až 92, ako aj v bode 101 napadnutého rozsudku, že závery a výsledky ombudsmanovho šetrenia boli novými skutočnosťami, ktoré umožňujú nové plynutie lehôt žaloby. V druhom rade tvrdí, že vzhľadom na všeobecné postavenie Komisie je nepochopiteľné, že Súd prvého stupňa v bodoch 93 až 100 napadnutého rozsudku rozhodol, že listu zo 14. februára 2005 nepredchádzalo opätovné preskúmanie situácie odvolateľa. Podľa odvolateľa je úplne jasné, že Komisia analyzovala list z 22. decembra 2004 ako úplne novú žiadosť o prístup k spisu týkajúcemu sa zmluvy LIEN 97-2011 a že táto inštitúcia chcela po analýze situácie poskytnúť nezávislú a konečnú odpoveď. Za týchto podmienok nemôže byť list zo 14. februára 2005 kvalifikovaný ako akt len potvrdzujúci rozhodnutie z 26. júla 2002. Na pojednávaní na Súdnom dvore odvolateľ tvrdí, že judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa neprípustnosti žaloby podanej proti aktu len potvrdzujúcemu predchádzajúci akt, ktorý nebol napadnutý v riadnej lehote, nie je v rámci uplatnenia ustanovení nariadenia č. 1049/2001 relevantná.

122. Komisia odmieta výhrady voči posúdeniam, ktoré predniesol Súd prvého stupňa. Podľa Komisie Súd prvého stupňa v bode 86 napadnutého rozsudku správne rozhodol, že ombudsmanovo rozhodnutie konštatujúce, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nemôže spochybniť definitívny charakter rozhodnutia prijatého Komisiou 26. júla 2002. Opačné riešenie by malo za následok zásah do neexistencie odkladného účinku konania o sťažnosti pred ombudsmanom na lehoty na podanie žaloby. Toto riešenie by taktiež ignorovalo skutočnosť, že konanie začaté pred ombudsmanom nie je súdnej povahy a jeho stanoviská nie sú vykonateľné. Pokiaľ ide o kritérium nepreskúmania situácie odvolateľa, Komisia sa v odpovedi na písomnú otázku položenú Súdnym dvorom podľa článku 54a rokovacieho poriadku v zásade domnieva, že nejde o podmienku nezávislú od existencie novej skutočnosti, ktorá v prejednávanom prípade chýba.

3. Posúdenie

a) O uplatniteľnosti judikatúry týkajúcej sa neprípustnosti žaloby podanej proti aktu len potvrdzujúcemu predchádzajúci akt, ktorý nebol napadnutý v riadnej lehote, v kontexte nariadenia č. 1049/2001

123. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že odvolacie lehoty podľa článku 230 ES majú kogentnú povahu a nemôžu nimi disponovať ani účastníci konania, ani súd, tieto lehoty boli zavedené na účely zaručenia jasnosti a bezpečnosti právnych situácií. [36]

124. Okrem toho podľa judikatúry je neprípustná žaloba o neplatnosť smerujúca proti aktu, ktorý *len* potvrdzoval predchádzajúce rozhodnutie, ktoré nebolo napadnuté v riadnej lehote. [37]

125. Súd prvého stupňa uplatnil túto judikatúru v napadnutom rozsudku tým spôsobom, že rozhodol, že list zo 14. februára 2005, ktorý zamietol žiadosť o úplný prístup k spisu týkajúcemu sa zmluvy LIEN 97-2011, je aktom len potvrdzujúcim rozhodnutie z 26. júla 2002.

126. Súd prvého stupňa (prinajmenšom výslovne) neoznámil žiadnu pochybnosť o uplatniteľnosti takejto judikatúry v kontexte prístupu verejnosti k dokumentom, ako to stanovuje nariadenie č. 1049/2001.

127. Ako som už uviedol v bode 48 týchto návrhov, odvolateľ vo svojom odvolaní skôr kritizuje Súd prvého stupňa za to, že nesprávne uplatnil judikatúru týkajúcu sa len potvrdzujúceho aktu, ako za to, že považoval túto judikatúru za relevantnú v rámci uplatnenia ustanovení nariadenia č. 1049/2001.

128. Odvolateľ namieta voči tomu, že Súd prvého stupňa zamietol posúdiť žiadosť adresovanú 22. decembra 2004 ako úplne novú žiadosť, zatiaľ čo Komisia ju ako takú posúdila vo svojej odpovedi zo 14. februára 2005. [38]

36 — Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 23. januára 1997, Coen, C-246/95, Zb. s. I-403, bod 21, a uznesenie z 8. decembra 2005, Campailla/Komisia, C-210/05 P, bod 28.

37 — Pozri najmä rozsudky z 25. októbra 1977, Metro SB-Großmärkte/Komisia, 26/76, Zb. s. 1875, bod 4; z 15. decembra 1988, Irish Cement/Komisia, 166/86 a 220/86, Zb. s. 6473, bod 16; z 11. januára 1996, Zunis Holding a i./Komisia, C-480/93 P, Zb. s. I-1, bod 14, ako aj z 9. decembra 2004, Komisia/Greencore, C-123/03 P, Zb. s. I-11647, bod 39.

38 — Ako som to už uviedol v alternatívnom posúdení uvedenom v bodoch 103 až 110 napadnutého rozsudku (ktoré bolo kritizované v rámci tretieho odvolacieho dôvodu preskúmaného vyššie), Súd prvého stupňa pripustil, že žiadosť predložená 22. decembra 2004 je úplne novou žiadosťou.

129. Táto požiadavka sa však skôr pripája k novej žiadosti o posúdenie okolností, ktorá iste nemôže byť preskúmaná Súdnym dvorom v rámci odvolania, [39] dokonca skôr k výhrade o skreslení dôkazov Súdom prvého stupňa, než k výzve Súdneho dvora overiť opodstatnenosť uplatniteľnosti judikatúry týkajúcej sa len potvrdzujúceho aktu v kontexte uplatnenia nariadenia č. 1049/2001.

130. Okrem toho sa odvolateľ oneskorene, to znamená až po otázkach položených Súdnym dvorom v súvislosti s pojednávaním, dovolával neuplatniteľnosti judikatúry týkajúcej sa len potvrdzujúceho aktu.

131. Z toho je možné vyvodiť, že Súdny dvor nebol v prejednávanej veci požiadaný o rozhodnutie o nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa Súd prvého stupňa dopustil tým, že implicitne, ale nevyhnutne rozhodol, že judikatúra týkajúca sa len potvrdzujúceho aktu sa uplatní v rámci nariadenia č. 1049/2001.

132. Je však oprávnené pýtať sa jednak, či by nemal súd na prvom stupni, najmä ak má Súd prvého stupňa rozhodovať o otázke týkajúcej sa podmienok prípustnosti žaloby o neplatnosť buď na základe námietky neprípustnosti, alebo na základe preskúmania z úradnej povinnosti, [40] povinne zohľadniť úplnosť ustanovení právneho rámca vzťahujúceho sa na skutkový stav, ktorý mu bol predložený, vrátane tých ustanovení, ktoré prípadne bránia možnému vyhláseniu neprípustnosti tejto žaloby, a tiež či Súdny dvor nemusí z úradnej povinnosti uviesť nezohľadnenie ustanovení právneho rámca Súdom prvého stupňa, ktoré sa naň pri preskúmaní prípustnosti žaloby o neplatnosť vzťahujú.

133. Odpoveď na prvú časť tejto otázky musí byť v mojich očiach jasne kladná. Súd musí byť vo svojej úlohe *juris dictio* schopný na základe okolností, ktoré sú mu predložené účastníkmi konania, správne uplatniť právne pravidlá relevantné pre výsledok sporu. Pokiaľ je už raz vymedzený právny rámec, súd posudzujúci otázky zákonnosti ho musí z úradnej povinnosti uplatniť v celistvosti, lebo by bol nútený založiť svoje rozhodnutie na chybných právnych úvahách. Takáto požiadavka je taktiež súčasťou nestrannosti súdnictva a jeho riadnej správy, najmä pokiaľ súd vo veci samej musí preskúmať podmienky prípustnosti žaloby o neplatnosť, čiže podmienky, ktoré, ako už bolo uvedené, môžu byť overené *ex offo*.

39 — Pozri najmä rozsudok z 23. apríla 2009, AEPI/Komisia, C-425/07 P, Zb. s. I-3205, bod 44 a citovanú judikatúru.

40 — V tejto súvislosti Súd prvého stupňa podľa môjho názoru správne konštatoval, že otázka prípustnosti žaloby smerujúcej proti len potvrdzujúcemu aktu môže byť rozhodnutá *ex offo* súdom vo veci samej (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 2. apríla 1998, Apostolidis/Súdny dvor, T-86/97, Zb. VS s. I-A-167 a II-521, body 18 až 25).

134. Pokiaľ ide o druhú otázku, domnievam sa, že Súdny dvor nemusí strpieť skreslenie práva vzťahujúceho sa na podmienky prípustnosti žaloby o neplatnosť, teda žalobný dôvod, ktorý podľa mňa zodpovedá kritériám uvedeným v bode 78 týchto návrhov. Pripustenie takéhoto skreslenia by viedlo Súdny dvor k akceptovaniu toho, že jeho vlastný rozsudok bude mať právne vady vzniknuté na prvom stupni, ktoré spôsobili, že Súd prvého stupňa vyhlásil neprípustnosť žaloby, zatiaľ čo bez ohľadu na ďalšie posúdenia napadnutého rozsudku *a* vzhľadom na úvahy, ktoré budú nasledovať, zohľadnenie všetkých ustanovení uplatniteľného právneho rámca by muselo viesť k názoru, že žaloba o neplatnosť je prípustná. [41]

135. Zohľadnenie všetkých ustanovení nariadenia č. 1049/2001 by muselo viesť Súd prvého stupňa k zamietnutiu námietky neprípustnosti vznesenej Komisiou, ktorú Komisia založila na judikatúre Súdneho dvora týkajúcej sa len potvrdzujúceho aktu.

136. Podľa môjho názoru by Súd prvého stupňa dospel k takémuto záveru na základe výkladu článku 4 ods. 7 a článku 6 ods. 1, *in fine*, nariadenia č. 1049/20001.

137. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 4 ods. 7 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje, že výnimky prístupu k dokumentu inštitúcie sa vzťahujú iba na obdobie, v priebehu ktorého je ochrana odôvodnená na základe obsahu daného dokumentu, pričom môžu platiť najviac na obdobie 30 rokov. Tiež podľa článku 6 ods. 1, *in fine*, tohto nariadenia žiadateľ nie je povinný odôvodniť svoju žiadosť.

138. Výklad týchto ustanovení znamená, že žiadosť o prístup k dokumentu sa môže uskutočniť v každom okamihu počas obdobia najviac 30 rokov na účely overenia dotknutou inštitúciou, alebo aj po čiastočnom či úplnom zamietnutí prvej žiadosti o prístup, ak podmienky na uplatnenie výnimky prístupu verejnosti k danému dokumentu vzhľadom na obsah dokumentu a bez toho, aby žiadateľ musel odôvodniť svoju žiadosť, trvajú. Tento výklad zahŕňa tiež situáciu, keď je na základe nariadenia č. 1049/2001 predložená žiadosť po rovnakej predchádzajúcej žiadosti a bez toho, aby sa žiadateľ v tejto poslednej uvedenej situácii musel dovolávať toho, že nastala nová skutočnosť medzi zamietnutím prvej opakovanej žiadosti a novou žiadosťou, aby prípadný opravný prostriedok podaný proti zamietnutiu tejto poslednej žiadosti bol prípustný.

41 — Ak je možné chápať, že odvolací dôvod založený na skreslení skutkového stavu Súdom prvého stupňa nemôže byť preskúmaný *ex offo* súdom rozhodujúcim o odvolaní, pretože výnimočnosť preskúmania skutkového stavu, ktoré toto preskúmanie pre odvolací súd znamená, smeruje k ochrane osôb priamo dotknutých okolnosťami v prejednávanom prípade, ale naopak, kontrola skreslenia práva sa zdá byť prirodzene preskúmavaná *ex offo* odvolacím súdom a smeruje k ochrane všeobecného záujmu.

139. Inými slovami, vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenia nariadenia č. 1049/2001 skutočnosť, že rozhodnutie zamietajúce prístup k danému dokumentu prijaté v určitom okamihu, ktoré by sa stalo právoplatným vo vzťahu k žiadateľovi, by nemohla zabrániť žiadateľovi predložiť novú žiadosť o prístup s rovnakým predmetom. Je povinnosťou dotknutej inštitúcie overiť, či podmienky vedúce k úvodnému zamietnutiu sú stále aktuálne, bez toho, aby to žiadateľ požadoval alebo nepožadoval. Nové rozhodnutie o zamietnutí, pokiaľ je prijaté v súlade s dvojetapovým postupom stanoveným nariadením č. 1049/2001, musí byť napadnuteľné pred súdom Spoločenstva. Takéto rozhodnutie bude isto potvrdzujúce, ale nie len potvrdzujúce, lebo posúdenie podmienok vedúcich k zamietnutiu sa uskutočnilo v inom okamihu ako posúdenie pri prijatí prvého rozhodnutia.

140. Ak takýto akt nemá len potvrdzujúcu povahu, neexistuje nijaká požiadavka právnej istoty, ktorá by mohla spôsobiť, že súd Spoločenstva bude konštatovať nedodržanie odvolacích lehôt.

141. Naopak, domnienka, že judikatúra týkajúca sa len potvrdzujúcej povahy aktu sa uplatňuje v rámci nariadenia č. 1049/2001, by v konečnom dôsledku viedla k vykryštalizovaniu odôvodnení pri zamietnutí prístupu k danému dokumentu a k odchýleniu sa od nevyhnutne dočasnej povahy výnimiek zo zásady čo najúčinnejšieho prístupu verejnosti k dokumentom, ktoré majú inštitúcie, ako je to stanovené v tomto nariadení.

142. Napokon treba pripomenúť, že zámerom uvedeného prístupu, samozrejme, je nenechať voľný priechod prípadným opakovaným zneužívajúcim žiadostiam a žalobám. V tejto súvislosti je nesporné, že právo Spoločenstva netoleruje zneužitie a opomenutie týchto ustanovení. V každom prípade v tejto veci žiadna skutočnosť zo spisu nenaznačuje zneužitie ustanovení nariadenia č. 1049/2001.

143. Podľa môjho názoru Súd prvého stupňa nesprávne prijal námietku neprípustnosti Komisie založenú na údajnej len potvrdzujúcej povahe napadnutého aktu tým, že uviedol, že judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa len potvrdzujúceho aktu bola relevantná v kontexte uplatnenia ustanovení nariadenia č. 1049/2001.

144. Za týchto podmienok, a pokiaľ Súdny dvor preskúmal druhý odvolací dôvod, je podľa môjho názoru potreba čiastočne zrušiť napadnutý rozsudok.

i) O uplatnení judikatúry týkajúcej sa prípustnosti žaloby proti aktu len potvrdzujúcemu predchádzajúci akt, ktorý nebol napadnutý v riadnej lehote, v prejednávanom prípade

145. Za podmienky, že sa Súdny dvor nebude riadiť návrhom uvedeným v predchádzajúcom bode týchto návrhov, musí byť druhý odvolací dôvod podľa môjho názoru prijatý z dôvodu, že Súd prvého stupňa nesprávne kvalifikoval ombudsmanovo rozhodnutie konštatujúce v prejednávanom prípade nesprávny úradný postup týkajúci sa vybavovania žiadosti o prístup k dokumentom ako postup, ktorý nezakladá novú (podstatnú) skutočnosť (alebo okolnosť) v zmysle judikatúry týkajúcej sa aktu len potvrdzujúceho predchádzajúci akt, ktorý nebol napadnutý v riadnej lehote. [42]

146. V tejto súvislosti najprv pripomínam, že na to, aby bolo najmä možné dospieť k len potvrdzujúcej povahe listu zo 14. februára 2005, a teda k nemožnosti ho napadnúť, Súd prvého stupňa rozhodol jednak, že tento list neobsahoval so zreteľom na rozhodnutie z 26. júla 2002 žiadnu novú skutočnosť, a jednak, že mu nepredchádzalo nové preskúmanie situácie odvolateľa, ktorý je adresátom rozhodnutia z 26. júla 2002.

147. Súd prvého stupňa sa opieral o toto dvojité kritérium odkazujúce na jeho vlastnú judikatúru, ako aj na bod 18 rozsudku Súdneho dvora Grasselli/Komisia [43].

148. Ako správne tvrdí Komisia v odpovedi na písomnú otázku položenú Súdnym dvorom a v rozpore s tým, čo tvrdí Súd prvého stupňa v bodoch 69 a 82 napadnutého rozsudku, nezdá sa mi, že by z „dostatočne ustálenej judikatúry“ alebo z „ustálenej judikatúry“ Súdneho dvora vôbec vyplývalo, že by chýbajúce nové preskúmanie situácie adresáta predchádzajúceho aktu predstavovalo autonómne kritérium, ktoré by umožňovalo identifikovať akt ako akt len potvrdzujúci predchádzajúce rozhodnutie.

149. Istotne, neignorujem to, že Súdny dvor v dvoch nedávnych uzneseniach potvrdil existenciu dvoch kumulatívnych podmienok, ktoré boli taktiež pripomenuté v bodoch 69

42 — Je nepochybné, že` táto otázka, ktorá spadá do kontroly právnej kvalifikácie skutkového stavu vykonávanej Súdom prvého stupňa, je právnou otázkou, ktorá môže byť ako taká predložená Súdnemu dvoru v rámci odvolania. Pozri v tejto súvislosti rozsudky z 19. októbra 1995, Rendo a i./Komisia, C-19/93 P, Zb. s. I-3319, bod 26; z 29. júna 2000, Politi/Európska nadácia pre odborné vzdelávanie, C-154/99 P, Zb. s. I-5019, bod 11, ako aj z 29. apríla 2004, Parlament/Ripa di Meana a i., C-470/00 P, Zb. s. I-4167, bod 41.

43 — Rozsudok z 10. decembra 1980, 23/80, Zb. s. 3709.

a 82 napadnutého rozsudku, identifikujúcich len potvrdzujúcu povahu aktu. [44]

150. Zo značne prevládajúceho prúdu v judikatúre Súdneho dvora — čiastočne citovaného v dvoch uzneseniach, ktoré boli spomenuté — vrátane bodu 18 už citovaného rozsudku Grasselli/Komisia, citovaného v bode 82 napadnutého rozsudku, však vyplýva, že len potvrdzujúca povaha aktu vychádza z neexistencie novej skutočnosti, alebo presnejšie, z novej podstatnej okolnosti vo vzťahu k predchádzajúcemu aktu, ktorý potvrdzuje. [45]

151. Naopak, chýbajúce opätovné preskúmanie situácie adresáta predchádzajúceho aktu neumožňuje určiť, či orgán verejnej moci nepristúpil k opätovnému preskúmaniu, keďže neexistovala nová skutočnosť alebo okolnosť, ktorá by nastala medzi predchádzajúcim rozhodnutím a napadnutým aktom, alebo naopak, či k nemu nepristúpil napriek skutočnosti, že bol povinný opätovne preskúmať pôvodné rozhodnutie, ktoré sa stalo právoplatným z dôvodu objavenia sa novej (podstatnej) skutočnosti alebo okolnosti.

152. Koniec koncov jediný relevantný rozsudok Súdneho dvora, a to rozsudok Herpels/Komisia [46] — na ktorom boli založené už citované uznesenia na účely potvrdenia judikatúry Súdu prvého stupňa, podľa ktorej chýbajúce opätovné preskúmanie situácie adresáta aktu predstavuje autonómne kritérium umožňujúce identifikovať len potvrdzujúcu povahu aktu —, sa napriek určitej nejasnosti jeho znenia týkal opačného prípadu, teda konečného posúdenia opätovne preskúmanej situácie adresáta po podstatnej zmene úvodného rozhodnutia prijatého orgánom verejnej moci, takže napadnutý akt nemohol byť považovaný za jednoduché potvrdenie tohto rozhodnutia. [47]

153. Zdá sa mi teda riskantné založiť na tomto jedinom rozsudku Súdneho dvora všeobecný dôsledok, podľa ktorého neexistencia opätovného preskúmania situácie adresáta predstavuje kritérium umožňujúce identifikovať existenciu len potvrdzujúceho aktu.

154. V konečnom dôsledku výhradne objavenie sa novej (podstatnej) skutočnosti alebo okolnosti odôvodňuje opätovné preskúmanie

44 — Uznesenia Internationaler Hilsfonds/Komisia, už citované, bod 47, a Campailla/Komisia, už citované, bod 23.

45 — Pozri v tejto súvislosti rozsudky zo 16. decembra 1964, Muller/Komisia, 109/63 a 13/64, Zb. s. 1293, 1316; zo 14. apríla 1970, Nebe/Komisia, 24/69, Zb. s. 145, bod 8; z 8. mája 1973, Gunnella/Komisia, 33/72, Zb. s. 475, body 10 a 11, ako aj zo 14. septembra 2006, Komisia/Fernández Gómez, C-417/05 P, Zb. s. I-8481, bod 46. Pozri tiež bod 1 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Reischl vo veci vedúcej k vydaniu rozsudku z 1. decembra 1983, Michael/Komisia, 343/82, Zb. s. 4023.

46 — Rozsudok z 9. marca 1978, 54/77, Zb. s. 585.

47 — Rozsudok Herpels/Komisia, už citovaný, body 11 až 14.

pôvodného rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným, zo strany orgánu verejnej moci. [48] V tomto prípade je logické, že zákonnosť rozhodnutia prijatého po tomto opätovnom preskúmaní môže byť prípadne spochybnená pred súdom Spoločenstva napriek skutočnosti, že toto rozhodnutie by čiastočne alebo úplne potvrdilo pôvodné rozhodnutie. [49]

155. Rovnako neobjavenie sa novej (podstatnej) skutočnosti alebo okolnosti odôvodňuje opätovné preskúmanie pôvodného rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným. V takomto prípade však neexistencia novej skutočnosti alebo okolnosti stačí na konštatovanie neprípustnosti žaloby podanej proti aktu potvrdzujúcemu predchádzajúce rozhodnutie.

156. Ak orgán verejnej moci pristúpi k opätovnému preskúmaniu bez toho, aby bol na to povinný z dôvodu neobjavenia sa novej skutočnosti alebo okolnosti, žaloba proti aktu potvrdzujúcemu predchádzajúce rozhodnutie je neprípustná, [50] keďže tento akt len potvrdzuje uvedené rozhodnutie.

157. Naopak, ak orgán verejnej moci odmietne opätovne preskúmať pôvodné rozhodnutie, ktoré sa stalo právoplatným, zatiaľ čo žiadosť o opätovné preskúmanie je správne založená na nových skutočnostiach alebo okolnostiach, súdne preskúmanie rozhodnutia o zamietnutí je prípustné. [51]

158. Zdá sa mi teda, že vo svetle hlavného prúdu judikatúry Súdneho dvora, ktorý som zhrnul, neexistencia opätovného preskúmania pôvodného rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným, zo strany orgánu verejnej moci neumožňuje sama osebe určiť len potvrdzujúcu povahu neskôr prijatého aktu.

159. Preto v prejednávanom prípade závisí účinnosť kritiky odvolateľa smerujúcej proti posúdeniam Súdu prvého stupňa týkajúcim sa neexistencie opätovného preskúmania rozhodnutia z 26. júla 2002 v celom rozsahu od opodstatnenosti jeho výhrad vzťahujúcich sa na rozhodnutie Súdu prvého stupňa tykajúceho sa objavenia sa nových skutočností.

48 — Pozri rozsudky z 22. marca 1961, Snupat/Vysoký úrad, 42/59 a 49/59, Zb. s. 101, 146; zo 17. júna 1965, Müller/Rada, 43/64, Zb. s. 499, 515; z 30. mája 1984, Aschermann a i./Komisia, 326/82, Zb. s. 2253, bod 13; z 15. mája 1985, Esly/Komisia, 127/84, Zb. s. 1437, bod 10; zo 7. mája 1986, Barcella a i./Komisia, 191/84, Zb. s. 1541, bod 13; z 10. júla 1986, Trenti/HSV, 153/85, Zb. s. 2427, bod 11; z 13. novembra 1986, Becker/Komisia, 232/85, Zb. s. 3401, bod 8; zo 4. februára 1987, Pressler-Hoeft/Dvor audítorov, 302/85, Zb. s. 513, bod 6; z 8. marca 1988, Brown/Súdny dvor, 125/87, Zb. s. 1619, bod 13; z 11. januára 2001, Martínez del Peral Cagigal/Komisia, C-459/98 P, Zb. s. I-135, bod 45, ako aj uznesenie z 26. marca 2003, Inpesca/Komisia, C-170/01 P, bod 72.

49 — Pozri v tejto súvislosti najmä rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. februára 2001, Inpesca/Komisia, T-186/98, Zb. s. II-557, bod 48.

50 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora Trenti/HSV, už citovaný, body 13 a 14, ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa Inpesca/Komisia, už citovaný, bod 49.

51 — Pozri rozsudky Muller/Komisia, už citovaný, s. 1316, a z 12. júla 1973, Tontodonati/Komisia, 28/72, Zb. s. 779, body 3 až 5.

160. Ako som už uviedol, z dôvodov uvedených nižšie tvrdenie predložené odvolateľom proti rozhodnutiu Súdu prvého stupňa, podľa ktorého ombudsmanovo rozhodnutie odhaľujúce prípad nesprávneho úradného postupu, ktorý sa v danom prípade týkal prístupu k požadovaným dokumentom, neobsahuje novú skutočnosť v zmysle vyššie uvedenej judikatúry, musí byť podľa môjho názoru prijaté.

161. V tejto súvislosti pripomeniem, že na účely zamietnutia tézy predloženej odvolateľom na prvom stupni sa Súd prvého stupňa domnieval, že uznesenia vydané vo veci Internationaler Hilfsfonds/Komisia [52] vylúčili takúto kvalifikáciu ombudsmanovho rozhodnutia napriek skutkovým rozdielom medzi prejednávanou vecou a vecou, ktorá viedla k vydaniu už citovaných rozhodnutí (body 84 a 85 napadnutého rozsudku). V bode 86 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa rozhodol, že vzhľadom na článok 2 ods. 6 rozhodnutia 94/262, podľa ktorého sťažnosti podané na Úrade európskeho ombudsmana nemajú vplyv na lehoty platné pre podanie odvolania v správnych alebo súdnych konaniach, a vzhľadom na uznesenie Súdneho dvora vyhlásené v už citovanej veci Internationaler Hilfsfonds/Komisia nemôžu tieto rozdiely *a contrario* zahŕňať prípad, že pokiaľ ombudsman rozhodne o prípade nesprávneho úradného postupu, nie je takéto rozhodnutie novou skutočnosťou, takže odvolateľ, ktorý nepodal žalobu na súde proti pôvodnému rozhodnutiu, môže tieto lehoty obísť.

52 — Uznesenie Súdneho dvora, už citované, bod 49, a uznesenie Súdu prvého stupňa z 15. októbra 2003, T-372/02, Zb. s. II-4389, bod 40.

162. Treba pripomenúť, že podmienka týkajúca sa „novej“ povahy skutočnosti alebo okolnosti, ako to vyplýva z judikatúry, je splnená, pokiaľ sa okolnosť alebo skutočnosť v danom prípade objavili po prijatí pôvodného rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným. [53]

163. V prejednávanej veci niet nijakých pochybností o tom, že taký bol aj prípad ombudsmanovho rozhodnutia prijatého 14. decembra 2004.

164. Pochybujem však, že opodstatnenosť zamietnutia novej povahy tohto rozhodnutia Súdom prvého stupňa môže byť vyvrátená na základe tohto jednoduchého konštatovania. Ak by to bolo tak, vada Súdu prvého stupňa by sa analyzovala skôr ako zrejmé skreslenie dôkazov, ako to tvrdí aj odvolateľ.

165. Správnejšie — a s tým súhlasím, aj keď za cenu určitého výkladového úsilia — posúdenie Súdu prvého stupňa v prejednávanom prípade spočíva v implicitnom, ale nevyhnutnom zahrnutí okolnosti alebo skutočnosti, ktorá odôvodňuje opätovné preskúmanie predchádzajúceho rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným, zo strany orgánu verejnej

53 — Pozri najmä rozsudky Súdneho dvora Nebe/Komisia, už citovaný, bod 8; Esly/Komisia, už citovaný, bod 11, ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa Inpesca/Komisia, už citovaný, bod 50.

správy do pojmu „nového“ kritéria „podstatnej“ povahy alebo „dostatočne podstatnej“ povahy, rovnako ako bolo toto kritérium odmietnuté judikatúrou Súdneho dvora. [54]

166. Tomuto kritériu, zdá sa, zodpovedá okolnosť, ktorá môže podstatným spôsobom zmeniť situáciu odvolateľa, ktorá je základom prvej žiadosti vedúcej k pôvodnému rozhodnutiu, ktoré sa stalo právoplatným. [55] Podľa môjho názoru je tiež správne kvalifikovať ako „podstatnú“ alebo „dostatočne podstatnú“ okolnosť, ktorá môže zásadným spôsobom zmeniť podmienky, ktoré upravovali prijatie predchádzajúceho aktu, ktorého opätovné preskúmanie sa požaduje, ako je najmä okolnosť vzbudzujúca pochybnosti, pokiaľ ide o opodstatnenosť výsledku prijatého týmto rozhodnutím. [56]

167. Presne taký je prípad ombudsmanovho rozhodnutia zo 14. decembra 2004, ktoré konštatuje nesprávny úradný postup týkajúci sa vybavovania žiadosti požadujúcej prístup k určitým dokumentom z dôvodu, že orgán verejnej moci nedodal pádne dôvody, ktoré by mohli odôvodniť zamietnutie sprístupnenia týchto dokumentov, v rozpore s nariadením č. 1049/2001.

168. Samozrejme, takýto prípad sa odlišuje od situácie, v ktorej sa ombudsman po podaní sťažnosti obmedzil na potvrdenie posúdenia zo strany orgánu verejnej správy, teda situácie, ktorá bola na začiatku už citovaných uznesení Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa vo veci Internationaler Hilfsfonds/Komisia.

169. Okrem toho kvalifikácia ombudsmanovho rozhodnutia, akým je rozhodnutie prijaté 14. decembra 2004, ako „novej podstatnej okolnosti“ nebráni podľa môjho názoru článku 2 ods. 6 rozhodnutia 94/262 ani článku 195 ES, v rozpore s tým, ako rozhodol Súd prvého stupňa.

170. Na jednej strane uznanie takejto kvalifikácie nespochybňuje neexistenciu odkladného účinku podania žiadosti ombudsmanovi na lehoty na podanie súdnej žaloby proti pôvodnému rozhodnutiu, ako je uvedené v článku 2 ods. 6 rozhodnutia 94/262. Tieto lehoty ďalej plynú proti pôvodnému rozhodnutiu, pričom rozhodnutie sa môže stať pre odvolateľa právoplatným buď za predpokladu, že ombudsman nezistí žiadny prípad nesprávneho úradného postupu, alebo za situácie, ak by zistený prípad nesprávneho úradného postupu, ktorý má výlučne procesnú povahu, nespôsobil nijakú pochybnosť, pokiaľ ide

54 — Pre skupinu rozsudkov výslovne odkazujúcich na „novú podstatnú okolnosť“ pozri rozsudky Aschermann a i./Komisia, už citovaný, bod 13; Trenti/HSV, už citovaný, bod 11, a Becker/Komisia, už citovaný, bod 9; uznesenie Inpesca/Komisia, už citované, bod 72; pre skupinu rozsudkov uvádzajúcich „novú dostatočne (alebo dosť) podstatnú okolnosť“ pozri rozsudky Muller/Komisia, už citovaný, bod 17, a Esly/Komisia, už citovaný, bod 12.

55 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Becker/Komisia, už citovaný, bod 11; uznesenie Inpesca/Komisia, už citované, bod 73, a rozsudok Súdu prvého stupňa Inpesca/Komisia, už citovaný, bod 51. Pozri tiež rozsudok Esly/Komisia, už citovaný, body 11 a 12.

56 — Pozri rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, Hagleitner/Komisia, T-94/96, Zb. VS s. I-A-489 a II-1467, body 31 a 32, ako aj zo 6. mája 2009, M/EMEA, T-12/08 P, bod 54.

o opodstatnenosť rozhodnutia prijatého v predchádzajúcom akte, ktorý nebol napadnutý v riadnej odvolacej lehote.

171. Nové plynutie lehôt žaloby nevznikne obyčajným podaním sťažnosti na Úrade európskeho ombudsmana, ale skutočnosťou, že ombudsmanovo rozhodnutie konštatujúce prípad nesprávneho úradného postupu podstatného charakteru pri vybavovaní žiadosti o prístup k dokumentom predstavuje novú podstatnú okolnosť v zmysle judikatúry Súdneho dvora.

172. Na druhej strane, hoci je pravda, že článok 195 ES neukladá povinnosť inštitúciám, ktoré boli predmetom sťažnosti u ombudsmana, opätovne preskúmať ich stanoviská, toto posúdenie neupravuje prípad, v ktorom ombudsman po vyšetrovaní zistí nesprávny úradný postup, ktorého predmet sa týka opodstatnenosti výsledku, ku ktorému dospela dotknutá inštitúcia v akte, ktorý sa stal právoplatným a ktorého opätovné preskúmanie sa požaduje.

173. Bolo by zbytočné hľadať v texte, aj keby to mala byť Zmluva o ES, pôvod tejto povinnosti opätovne preskúmať akt Spoločenstva, ktorý sa stal právoplatným z dôvodu objavenia sa novej podstatnej okolnosti, ktorá spočíva na všeobecnej zásade správneho práva, ako to správne uviedol Súd prvého stupňa v už citovanom rozsudku Inpesca/Komisia. [57]

174. Zdá sa mi, že prístup spočívajúci v posúdení ombudsmanovho rozhodnutia, akým je rozhodnutie prijaté 14. decembra 2004, ako novej podstatnej okolnosti odôvodňujúcej opätovné preskúmanie predchádzajúceho rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným, zo strany orgánu verejnej správy, môže zaručiť potrebný účinok konštatovania nesprávneho úradného postupu zo strany ombudsmana pri zachovaní miery voľnej úvahy požadovanej inštitúcie. Na jednej strane a v rozpore s tým, čo tvrdila Komisia vo svojej odpovedi na odvolanie, sa mi zdá, že inštitúcia bude tým náchylnejšia starostlivo dodržiavať požiadavky riadnej správy v kontexte prístupu k dokumentom, čím si bude viac vedomá žiadateľovho práva požiadať o opätovné preskúmanie rozhodnutia o zamietnutí po konštatovaní nesprávneho úradného postupu ombudsmanom. Na druhej strane je jasné, že navzdory povinnosti opätovne preskúmať opodstatnenosť predchádzajúceho rozhodnutia o zamietnutí si inštitúcia zachová možnosť nesprístupniť požadované dokumenty na základe výnimiek stanovených v článku 4 nariadenia č. 1049/2001. [58]

175. Tieto dôvody ma viedli k domnienke, že Súd prvého stupňa pochybil, keď usúdil, že

57 — Bod 54.

58 — V každom prípade treba pripomenúť, že ombudsmanove závery ako také neviažu súd Spoločenstva, aj keď môžu predstavovať indíciu o porušení zásady riadnej správy. Pozri rozsudok z 25. októbra 2007, Komninou a i./Komisia, C-167/06 P, bod 44.

ombudsmanovo rozhodnutie zo 14. decembra 2004 nemôže byť kvalifikované ako nová skutočnosť v zmysle novej podstatnej okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť opätovné preskúmanie rozhodnutia obsiahnutého v liste z 26. júla 2002, zamietajúceho prístup odvolateľa k niektorým dokumentom týkajúcim sa zmluvy LIEN 97-2011.

176. Taktiež je nesprávne, že Súd prvého stupňa tým, že rozhodol v bodoch 93 až 100 napadnutého rozsudku, že Komisia nepreskúmala opätovne situáciu odvolateľa, implicitne, ale nevyhnutne zamietol povinnosť Komisie opätovne preskúmať túto situáciu, napriek objaveniu sa novej podstatnej okolnosti medzi prijatím predchádzajúceho rozhodnutia a prijatím napadnutého aktu na prvom stupni, ktorou je ombudsmanovo rozhodnutie zo 14. decembra 2004, v ktorom bol konštatovaný nesprávny úradný postup týkajúci sa vybavovania prístupu odvolateľa k požadovaným dokumentom.

177. Vzhľadom na tieto úvahy preto navrhujem prijať druhý odvolací dôvod a čiastočne zrušiť napadnutý rozsudok, keďže vyhovel námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou a rozhodol, že žaloba na prvom stupni bola vedená proti len potvrdzujúcemu aktu rozhodnutia obsiahnutého v liste z 26. júla 2002.

178. Takéto čiastočné zrušenie napadnutého rozsudku môže však spôsobiť prípustnosť žaloby na prvom stupni iba vtedy, ak by bol prijatý tretí odvolací dôvod.

179. Ako je uvedené vyššie, domnievam sa, že tretí odvolací dôvod musí byť zamietnutý.

180. Preto navrhujem odvolanie zamietnuť. [59]

V — O trovách

181. Podľa článku 122 prvého odseku rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 69 ods. 2 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo

59 — Pochopiteľne, za týchto podmienok nie je potrebné rozhodnúť o návrhoch odvolateľa smerujúcich k zrušeniu údajného rozhodnutia obsiahnutého v liste zo 14. februára 2005 ani *a fortiori* o návrhoch žiadajúcich Súdny dvor, aby rozhodol vo veci. V tejto súvislosti, aj keby Súdny dvor musel prijať odvolanie, nemohol by vyhovieť poslednej žiadosti, lebo ako správne uvádza Komisia vo svojej odpovedi, Súd prvého stupňa nemal možnosť rozhodovať v spore vo veci samej. Stav konania to však nedovoľuje v zmysle článku 61 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.

v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať odvolateľa na náhradu trov konania a odvolateľ podľa môjho názoru nemal úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať odvolateľa na náhradu trov konania spojených s hlavným odvolaním.

VI — Návrh

182. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Internationaler Hilfsfonds eV je povinný nahradiť trovy konania.